

Dôvodová správa

B. Osobitná časť k ZoE

K Čl. I.

K bodu 1 § 1 písm. c)

V rámci čiastočnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 týkajúcej sa prioritne úpravy certifikácie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a s tým súvisiacich ustanovení sa navrhuje rozšíriť predmet úpravy zákona o trh s vodíkom.

K bodom 2, 3, 4, 5 § 2 písm. a)

Navrhuje sa rozšírenie existujúcich všeobecných pojmov o nové inštitúty súvisiace s vodíkovým hospodárstvom.

K bodom 6 a 7 § 2 písm. b) body 19, nové podbody 19.1 a 19.2

Navrhuje sa úprava definície pojmu „zdieľanie elektriny“, v nadväznosti na definíciu tohto pojmu v článku 2 bod 10a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej revíziou smernice vykonanej smernicou (EÚ) 2024/1711. Existujúce vymedzenie pojmu „zdieľanie elektriny“, ako ho zákon definoval v § 2 písm. b) bod 19 zákona o energetike, už úplne nezodpovedá pojmu „zdieľanie elektriny“ podľa novej definície tohto pojmu v revidovanej smernici (EÚ) 2019/944. Pôvodný koncept totiž vychádzal z rozlišovania pojmov „dodávka“ a „zdieľanie elektriny“, v ktorom „dodávku“ zákon o energetike v súlade s článkom 3 ods. 2 bodu 2 smernice 2019/944 definoval výslovne ako predaj elektriny (§ 2 písm. b) bod 18 zákona o energetike).

Nadalej platí, že zdieľaním elektriny je poskytovanie elektriny vyrobenej v odovzdávacom mieste alebo odbernom mieste aktívnym odberateľom alebo energetickým spoločenstvom, a súčasne spotreba takejto elektriny v inom odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste, a to bez ohľadu na to, či je spotreba v takom inom odbernom mieste alebo odovzdávacom mieste realizovaná tým istým subjektom alebo iným aktívnym odberateľom alebo energetickým spoločenstvom.

Po novom je však potrebné zo smernice vyvodiť, že zdieľaním môže byť takéto poskytovanie alebo prenechávanie elektriny bez ohľadu na právny dôvod a na to, či ide o odplatné alebo bezodplatné poskytnutie alebo poskytnutie v rámci iného plnenia, napr. z dôvodu členstva v určitej osobe. Preto nie je ani vylúčené, že v konkrétnom prípade bude dochádzať k prekrytiu obsahového vymedzenia zdieľania elektriny s dodávkou elektriny, ktorá je v zmysle zákona vždy odplatným poskytovaním elektriny (z dôvodu predaja elektriny).

Ide o tzv. materiálne poňatie zdieľania elektriny. Pokiaľ by teda napr. spoločenstvo zdieľalo elektrinu vyrobenú v spoločenstve za odplatu svojim členom, bolo by zdieľanie elektriny v zásade dodávkou elektriny, avšak vždy by muselo ísť o zdieľanie/dodávanie elektriny vyrobenej v spoločenstve, resp. spoločenstvom. To by napr. odlišovalo zdieľanie elektriny od dodávky

elektriny realizovanej dodávateľom elektriny, pretože dodávateľ elektriny nebude dodávať vlastnú výrobenú, ale vždy tzv. prepredávanú výrobu elektriny. Ak by vzniklo členom spoločenstva právo na uspokojenie časti ich potrieb po elektrine zo zariadenia na výrobu elektriny prevádzkovaného spoločenstvom, išlo by tiež o zdieľanie elektriny, hoci by členstvo v spoločenstve a možnosť využívať dodávku takejto elektriny bolo spojené alebo podmienené úhradou napr. členského príspevku v určitej výške.

Ak smernica v definícii pojmu „zdieľanie elektriny“ stanovuje, že má ísť o samospotrebu elektriny aktívnymi odberateľmi, neznamená to, že by sa malo jednať iba o spotrebu vlastnej elektriny vyrobenej aktívnym odberateľom v inom jeho odbernom alebo odovzdávacom mieste, ale že ide o poskytovanie elektriny bez toho, aby takú elektrinu dodával dodávateľ elektriny.

Určítym formalizovaným znakom zdieľania elektriny (tzv. formalizované poňatie) je potom to, že zdieľanie elektriny je umožnené iba za podmienky registrácie odovzdávacích miest, z ktorých má byť zdieľané a do ktorých má byť zdieľané, v tzv. skupine zdieľania.

Predkladateľ vníma vymedzenie zdieľania elektriny v článku 2 bod 10a smernice (EÚ) 2019/944 zmenenej a doplnenej revíziou smernice vykonanej smernicou (EÚ) 2024/1711, ako minimálnu mieru harmonizácie európskeho práva. Okrem toho nad rámec definície pojmu „zdieľanie elektriny“ návrh zákona neobmedzuje zdieľanie elektriny iba na elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, ale všeobecne na akúkoľvek elektrinu - rovnakým spôsobom zahŕňa do možnosti zdieľania elektriny i elektrinu vyrobenú z iných primárnych zdrojov energie. Tento cieľ je možné dosiahnuť buď rozšírením pojmu „zdieľanie elektriny“ alebo napr. stanovením, že právna úprava týkajúca sa zdieľania elektriny z obnoviteľných zdrojov elektriny by sa obdobne vzťahovala aj na zdieľanie elektriny vyrobenej z iných primárnych zdrojov. Prekladateľ uvažuje za vhodnejšie a praktickejšie prvé z uvedených riešení.

K bodu 8 § 2 písm. b) nový bod 20

Zavádza sa definícia pojmu „skupina zdieľania“, ktorá predstavuje inštitucionálny základ zdieľania elektriny. Skupina zdieľania je skupina odberných miest alebo odovzdávacích miest aktívneho odberateľa alebo aktívnych odberateľov alebo energetického spoločenstva (alebo ďalších kombinácií), medzi ktorými prebieha zdieľanie elektriny podľa zadaného alokačného kľúča. Zdieľanie elektriny je umožnené iba za podmienky registrácie odovzdávacích miest, z ktorých má byť zdieľané a do ktorých má byť zdieľané.

Podrobnejšie podmienky vzniku skupiny zdieľania, podmienky registrácie a ukončenia registrácie odberných alebo odovzdávacích miest a priradenie alebo zmeny alokácie zdieľania elektriny operátorom krátkodobého trhu s elektrinou určia pravidlá trhu s elektrinou, na základe splnomocnenia upraveného v § 40 ods. 4 písm. y) a af) zákona o regulácii v sieťových odvetviach.

K bodu 9 § 2 písm. b) bod 30

Navrhuje sa doplnenie definície merania vyrobenej elektriny iným než určeným meradlom v nadväznosti na úpravu špecializovaného meracieho zariadenia v nariadení (EÚ) 2024/1747.

K bodu 10 § 2 písm. b) nový bod 38

Navrhuje sa zadefinovanie nového pojmu batéria do domácnosti.

K bodu 11 § 2 písm. b) nový bod 46

Navrhuje sa zadefinovanie nového pojmu z dôvodu zavedenia nových zmlúv o flexibilnom pripojení v súlade so smernicou (EÚ) 2024/1711, ktorá novelizovala smernicu (EÚ) 2019/944, kde upravuje po novom dohody o flexibilnom pripojení. Prevádzkovateľ sústavy má všeobecnú povinnosť umožniť pripojenie a prístup do sústavy, a to bez ohľadu na výkonovú či odberovú (u zariadení na uskladnenie elektriny) kapacitu zdroja. Flexibilné pripojenie predstavuje podkategóriu pripojenia. Okolnosti neupravené osobitne pre flexibilné pripojenie sa riadia ustanoveniami o pripojení (tohto zákona alebo iných dotknutých všeobecne záväzných právnych predpisov).

K bodu 12 § 2 písm. b) nové body 50 až 52

V súlade so znením smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala Smernicu (EÚ) 2018/2001 sa upravujú niektoré definície a zavádzajú sa nové pojmy ako spoločné uskladňovanie energie, stanovenie výkonu a inteligentné nabíjanie.

K bodu 13 § 2 písm. bod 56

Navrhuje sa zovšeobecnenie definície pre lepšie využitie v aplikačnej praxi.

K bodu 14 § 2 písm. b) nové body 60 - 69

K bodom 60 - 61

Smernica (EÚ) 2024/1711, ktorá novelizovala smernicu (EÚ) 2019/944, upravuje po novom dohody o flexibilnom pripojení. Cieľom týchto dohôd je umožniť pripojenie do elektrizačnej sústavy aj v oblastiach, s obmedzenou alebo žiadnou kapacitou pripojenia. Napriek tomu môžu existovať projekty, ktoré by bolo možné realizovať na základe dohody o negarantovanom flexibilnom pripojení. V zmysle čl. 2 bodu 24c smernice (EÚ) 2019/944, a v zmysle smernice (EÚ) 2024/1711, ktorý definuje pojem „dohody o flexibilnom pripojení“, sa navrhuje doplniť do § 2 písm. b) bodu 74 legálna definícia pojmu „zmluva o flexibilnom pripojení“, ktorou sa podľa návrhu definície rozumie zmluva o pripojení do prenosovej sústavy alebo do distribučnej sústavy, v ktorej je dohodnuté oprávnenie prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľa distribučnej sústavy obmedzovať využitie pripojovacej kapacity pre prístup do sústavy pre dodávky alebo odber elektriny za stanovených alebo dohodnutých podmienok pre riadenie prenosovej alebo distribučnej sústavy bez náhrady za takéto obmedzenie. Ide teda o zmluvu o pripojení do prenosovej alebo distribučnej sústavy, pri ktorej zákon predvída dojednanie podmienok, ktoré sa štandardne dojednávajú v zmluve o pripojení, najmä oprávnenie prevádzkovateľa sústavy obmedzovať výrobcov elektriny v možnosti využívania pripojovacej kapacity podľa výrobných a trhových potrieb výrobcu elektriny, ale len v prípadoch, v ktorých takéto obmedzenie bude nevyhnutné pre riadenie sústavy v danej časti prenosovej alebo distribučnej sústavy, a výrobca elektriny na také obmedzenie svojho

oprávnenia dobrovoľne pristupuje. V ostatnom sa bude režim týchto zmlúv riadiť režimom a právnou úpravou akýchkoľvek iných zmlúv o pripojení dojednávaných na trhu s elektrinou.

Návrh zákona ďalej zavádza definíciu pojmu „zmluva s pevnou cenou na dobu určitú“, a to v nadväznosti na článok 2 bod 15a smernice (EÚ) 2019/944, v zmysle smernice (EÚ) 2024/1711, ktorý na úrovni smernice definuje pojem „zmluva o dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú“.

Podľa definície smernice sa zmluvou o dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú má rozumieť zmluva o dodávke elektriny medzi dodávateľom a koncovým odberateľom, ktorou sa zaručuje, že zmluvné podmienky vrátane ceny zostanú nezmenené počas trvania zmluvy, a ktorá môže v rámci pevnej ceny obsahovať flexibilný prvok, napríklad variácie cien v čase špičky a mimo špičky, pričom zmeny výslednej faktúry môžu vyplývať len z prvkov, ktoré neurčujú dodávateľa, ako sú dane a odvody.

V zmysle tejto definície možno vymedziť dva základné koncepčné znaky takej zmluvy – dojednanie o cene v pevnej výške, to znamená nemenné po dohodnutú dobu trvania záväzku zo zmluvy, a ďalej dojednanie zmluvných podmienok (vedľa samotnej ceny dodávky elektriny) nemenné po dohodnutú dobu trvania záväzku zo zmluvy, bez dohodnutého oprávnenia dodávateľa elektriny zmluvné podmienky (vrátane ceny dodávky elektriny) jednostranne zmeniť v priebehu doby trvania záväzku, resp. po dohodnutú dobu. Súčasne však smernica predpokladá, že spoločne s pevnou cenou dodávky elektriny môže byť súčasťou dojednania o cene určitý variabilný prvok, pokiaľ výsledná cena nie je nijako závislá na vôli a obchodnom rozhodnutí dodávateľa elektriny. Inými slovami, smernica umožňuje, aby aj v zmluve s pevnou cenou na dobu určitú bola dohodnutá cena dodávky elektriny napr. s vysporiadaním podľa prípadnej zmeny niektorých objektívne určovaných vstupov bez toho, aby takáto zmluva stratila charakter zmluvy s pevnou cenou na dobu určitú. V nadväznosti na definíciu v čl. 2 bod 15a smernice (EÚ) 2019/944 v zmysle smernice (EÚ) 2024/1711 sa navrhuje doplniť § 2 písm. b) zákona o energetike o nový bod vymedzujúci pojem „zmluva o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú“, a to tak, že takouto zmluvou sa bude rozumieť dohoda o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny dohodnutá na dobu určitú, v ktorej je dohodnutá cena dodávky elektriny v pevnej výške po dobu trvania záväzku za dohodnutých podmienok dodávky elektriny, ktoré sa nemenia po dobu trvania záväzku, prípadne dohodnutá cena za dodávku elektriny môže zahŕňať dohodnutý spôsob zmeny ceny v závislosti od zmien nákladov plnenia alebo iných okolností, ktoré vznikajú bez možnosti ich zaistenia alebo ovplyvnenia dodávateľom elektriny. Na vymedzenie pojmu zmluva o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú potom nadväzuje právna úprava najmä možnosti dojednania zmluvnej pokuty v zmluvách o dodávke elektriny zjednávaných s odberateľom v domácnosti alebo povinnosť dodávateľa elektriny zabezpečovať dodávky elektrickej energie.

K bodom 62-68

Navrhované úpravy nových definícií súvisia so zavedením vyrovnávacieho režimu na výrobu elektriny z jadrového paliva (pozri odôvodnenie k novému § 26a).

K bodu 69

Navrhuje sa doplniť definíciu flexibility sústavy na zabezpečenie súladu s nariadením č. 943/2019, o vnútornom trhu s elektrinou, v prepracovanom znení.

K bodu 15 § 2 písm. d) nové body 1 až 14

Navrhuje sa vymedzenie nových základných pojmov vo vodíkovom hospodárstve, pričom sa vychádza z úpravy v čiastočne transponovanej Smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

K bodu 16 § 3 písm. a) bod 12

Navrhuje sa, aby v rámci systematiky ustanovenia presunula definícia pojmu „vertikálne integrovaný plynárenský podnik” medzi všeobecné definície (primerane sa navrhuje jej vypustenie z definícií súvisiacich s plynárenstvom), nakoľko sa v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 navrhuje jej rozšírenie aj o vodíkový podnik.

Navrhuje sa zaviesť definície správca skupiny zdieľania, ktorý je subjektom, ktorý vystupuje za skupinu zdieľania.

K bodu 17 § 3 písm. b) bod 16

Navrhuje sa doplnenie definície závislého odberateľa elektriny v domácnosti.

K bodu 18 § 3 písm. b) bod 22 a 23

Ustanovuje sa definícia oprávneného investora v zariadení na výrobu elektriny z jadrového paliva. Navrhuje sa zaviesť definícia správca skupiny zdieľania, ktorý je subjektom, ktorý vystupuje za skupinu zdieľania.

K bodu 19 § 3 písm. c) bod 1

Navrhuje sa upraviť súčasné znenie definície výrobcu plynu. Navrhovaná definícia rozširuje súčasnú definíciu o výrobcu obnoviteľného plynu alebo plyného paliva s obsahom recyklovaného uhlíka alebo plyn z plyného uhl'ovodíka.

K bodu 20 § 3 písm. c) bod 2

Navrhuje sa, aby sa v rámci systematiky ustanovenia presunula definícia pojmu „vertikálne integrovaný plynárenský podnik” medzi všeobecné definície, nakoľko sa v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 navrhuje jej rozšírenie aj o vodíkový podnik.

K bodu 21 až 23 § 3 písm. c) bod 14 podbod 14.3. a 14.9., bod 16 podbod 16.2.

Formálno-technická úprava.

K bodu 24 § 3 písm. d) nové body 1 – 3

V rámci čiastočnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje vymedzenie nových základných pojmov v súvislosti s prepravou vodíka a distribúciou vodíka.

Za účelom definície pojmu „prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete” dochádza k odklonu od štruktúry definícií prevádzkovateľov príslušných činností v plynárenstve. V prípade prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete nie je možné použiť pojem „vodíkový podnik”, keďže v úvodnej fáze rozvoja vodíkového hospodárstva zameraného na plánovacie činnosti a realizáciu rozvojových projektov nemusí dochádzať k výkonu činnosti prepravy vodíka. Pre bližšie vysvetlenie mechanizmu nadobudnutia oprávnenia a začiatku výkonu činnosti vid' návrh

prechodného ustanovenia - oprávnenie na prepravu vodíka vyplýva z návrhu prechodného ustanovenia, na základe ktorého dôjde k automatickému nadobudnutiu oprávnenia na prepravu vodíka zo strany držiteľa povolenia na prepravu plynu, v súlade s čl. 8 ods. 9 a v kontexte recitálu 59 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

**K bodu 25 § 4 ods. 1 nové písm. g) – činnosť organizátora zdieľania,
písm. h)- preprava vodíka, písm. i) - distribúcia vodíka**

Navrhovaná úprava rozširuje zoznam podnikateľských činností v energetike, a to o činnosť organizátora zdieľania, prepravu vodíka a distribúciu vodíka. Organizátor zdieľania ako nový subjekt na trhu s elektrinou zavádza článok 15a smernice (EÚ) 2019/944, v zmysle smernice (EÚ) 2024/1711, ktorý po novom komplexným spôsobom upravuje právo na zdieľanie elektriny. Podľa čl. 15a ods. 2 majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia mali právo zdieľať energiu z obnoviteľných zdrojov medzi sebou na základe súkromnoprávných zmlúv alebo prostredníctvom právneho subjektu, ktorým je organizátor zdieľania, ktorého postavenie a povinnosti sú upravené v odseku 3. Podľa bodu 23 preambuly smernice (EÚ) 2024/1711 platí, že aktívni odberatelia, ktorí vlastnia alebo si prenajímajú zariadenia na uskladňovanie alebo výrobu energie, by mali mať právo zdieľať prebytočnú produkciu za odplatu alebo bezplatne a podporiť ďalších odberateľov, aby sa stali aktívnymi odberateľmi, alebo zdieľať energiu z obnoviteľných zdrojov vyrobenú alebo uloženú v spoločne prenajatých alebo vlastnených zariadeniach s kapacitou do 6 MW, a to buď priamo, alebo prostredníctvom organizátora, ktorý je tretou stranou.

V nadväznosti na to sú potom vymedzené činnosti organizátora zdieľania v článku 15a ods. 3 smernice (EÚ) 2019/944 v zmysle smernice (EÚ) 2024/1711. Činnosti organizátora zdieľania nezodpovedá úplne žiadna z doterajších podnikateľských činností vymenovaných v § 4 ods. 1 zákona o energetike. Najbližšie má činnosť organizátora zdieľania k činnosti agregácie, avšak nie ku agregácii flexibility, ale prípadne k agregácii zdieľanej elektriny. Bližšie odôvodnenie kto môže resp. nemôže byť v postavení organizátora zdieľania pozri odôvodnenie k ustanoveniu § 35b nižšie. V rámci čiastočnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa taktiež navrhuje rozšírenie vymedzenia rozsahu podnikania v energetike zatiaľ len na činnosti preprava vodíka a distribúcia vodíka.

K bodu 26 § 4 ods. 5

Navrhuje sa úprava z dôvodu spresnenia definície v prípadoch, v ktorých výroba nie je podnikaním v energetike.

K bodu 27 § 4 ods. 6

Doplňa sa vymedzenie aktívneho odberateľa, a to v reakcii na novú definíciu aktívneho odberateľa ako ju vymedzuje nové znenie článok 2 bod 8 smernice (EÚ) 2019/944 v znení smernice (EÚ) 2024/1711. Súčasná definícia pojmu „aktívny odberateľ“ je rozšírená o činnosť spotrebúvania alebo uskladňovania nielen aktívnym odberateľom vyrobenej elektriny, ale aj prípadne elektriny vyrobenej iným aktívnym odberateľom, a činnosť zdieľania elektriny vyrobenej alebo uskladňovanej v ich zariadení na výrobu elektriny alebo uskladňovanie elektriny.

K bodu 28 § 6 ods. 2 písm. i) a j)

V súvislosti so zavedením nových činností predstavujúcich podnikanie v energetike sa navrhuje zaviesť nová požiadavka na povolenie na prepravu vodíka a na distribúciu vodíka. Štandardný režim vydávania povolenia na prepravu vodíka sa nebude vzťahovať na držiteľa povolenia na prepravu plynu, ktorý nadobudne oprávnenie na prepravu vodíka na základe režimu upraveného v navrhovanom prechodnom ustanovení. Ide o transpozíciu ustanovenia čl. 8 ods. 9 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788, ktoré vyžaduje, aby sa povolenia na výstavbu a prevádzku infraštruktúry siete zemného plynu vydávané podľa vnútroštátneho práva vzťahovali aj na infraštruktúru vodíkovej sústavy. Obdobný mechanizmus sa navrhuje aplikovať aj v prípade povolenia na distribúciu vodíka.

K bodu 29 § 6 ods. 5 písm. i)

V nadväznosti na doplnenie podnikateľských činností v energetike sa dopĺňa úprava režimu oprávnenia na výkon podnikateľskej činnosti organizátora zdieľania elektriny. Je legitímne stanoviť aspoň základné požiadavky na výkon takejto podnikateľskej činnosti v energetike. Smernica (EÚ) 2019/944, zmenená a doplnená smernicou (EÚ) 2024/1711, takisto v článku 15a ods. 3 posledná veta stanovuje, že členské štáty majú stanoviť regulačný rámec na uplatňovanie odseku 3, teda regulačný rámec výkonu činnosti organizátora zdieľania.

Ako administratívne najľahšie sa javí podradiť činnosť organizátora zdieľania pod režim tzv. oznamovania. Pod tento režim spadajú podnikateľské činnosti, pre ktoré zákon nevyžaduje povolenie udeľované ÚRSO. V tomto režime tak vzniká oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti splnením oznamovacej povinnosti voči ÚRSO. Dokladom o oprávnení na podnikanie je potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti, ktoré vydá ÚRSO. Osoba, ktorá bude zamýšľať vykonávať činnosť organizátora zdieľania, tak bude povinná oznámiť ÚRSO začatie výkonu činnosti alebo ukončenie takej činnosti (zmena činnosti sa vzhľadom na povahu vykonávanej činnosti zrejme oznamovať nebude, pretože nie je prípad, v ktorom by sa taká činnosť mala zmeniť). Pre vylúčenie pochybností sa uvádza, že činnosť tzv. správcu skupiny zdieľania nie je viazaná na vznik oprávnenia na výkon činnosti organizátora zdieľania elektriny.

Bližšie odôvodnenie kto môže resp. nemôže byť v postavení organizátora zdieľania pozri odôvodnenie k ustanoveniu § 35b nižšie.

K bodom 30 až 33 § 7 ods. 1 písm. h), ods. 2 písm. g), ods. 3 a ods. 4

V súvislosti s návrhom na zavedenie povolenia na prepravu vodíka a distribúciu vodíka sa navrhuje primeraná úprava ustanovení týkajúcich sa podmienok na vydanie povolenia.

Na základe návrhu prechodných ustanovení sa podmienka právoplatného rozhodnutia úradu o udelení certifikácie podľa odseku 3 nevzťahuje na subjekt, ktorý je oprávnený na prepravu vodíka z titulu, že ide o držiteľa povolenia na prepravu plynu podľa doterajších predpisov. Obdobné pravidlo platilo aj pri transpozícii pravidiel o certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy, resp. prevádzkovateľa prepravnej siete, kedy sa podmienka predchádzajúcej certifikácie neaplikovalo na osoby, ktoré už boli držiteľmi povolenia na prenos elektriny, resp. prepravu plynu.

K bodu 34 § 8 ods. 2 písm. i)

V súvislosti s návrhom na zavedenie povolenia na prepravu vodíka sa navrhuje primeraná úprava ustanovení týkajúcich sa postupu pri vydávaní povolenia.

K bodu 35 § 10 ods. 1

Doplňa sa odkaz na osobitný postup pri zmene povolenia na žiadosť držiteľa povolenia, pričom sa odkazuje na doplnenie § 10 ods. 17.

K bodu 36 § 10 ods. 2

Upravujú sa dôvody na zmenu povolenia z podnetu úradu, a to úrad môže vykonať zmeny vo vydanom povolení aj z vlastného podnetu, ak sa zmenili podmienky alebo skutočnosti, na ktorých základe bolo vydané povolenie. V porovnaní s doterajším znením bola doplnená spojka alebo medzi podmienkami a skutočnosťami. Druhým dôvodom na zmenu povolenia je skutočnosť, ak povolenie bolo vydané na základe nepravdivých alebo nesprávnych údajov predložených držiteľom povolenia. Druhý dôvod vychádza z úpravy o zmene rozhodnutí úradu podľa § 17 ods. 2 písm. a) zákona o regulácii.

K bodu 37 § 10 ods. 4

V súvislosti s režimom vzniku oprávnenia na prepravu vodíka pri držiteľovi povolenia na prepravu plynu podľa doterajších predpisov a v kontexte vytvorenia priestoru pre zmenu účelu existujúcej prepravnej siete na prepravu vodíka sa navrhuje primerane upraviť ďalšia situácia, ktorá sa nepovažuje za zmenu povolenia na prepravu vodíka. Obdobný režim sa navrhuje aj pre režim distribúcie vodíka.

K bodu 38 § 10 ods. 6 nové písm. g)

Rozšírenie možnosti úradu zrušiť povolenie ak držiteľ povolenia ho získal na základe nepravdivých alebo nesprávnych údajov, ktoré predložil v konaní.

K bodu 39 § 10 nový odsek 17

Ustanovuje sa, aby prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete, do ktorej je pripojených viac ako 100 000 odberných miest, požiadali úrad o vykonanie zmeny v povolení, ak sa zmenili podmienky a skutočnosti, na základe ktorých bolo povolenie vydané, a to raz ročne vždy do 31. januára za predchádzajúci kalendárny rok.

K bodom 40 až 43 § 11 ods. 1 písm. f), g), ods. 16 písm. e), f)

Navrhuje sa primerané rozšírenie práv a povinností držiteľa povolenia v kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva. V prípade lehoty podľa odseku 16 písm. e) sa pri osobe oprávnenej na prepravu, resp. distribúciu vodíka na základe prechodných ustanovení navrhuje v rámci prechodných ustanovení upraviť odchylne osobitnú oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k začatiu činnosti.

K bodom 44 až 49, 52 až 54 § 12 ods. 1, ods. 2 písm. l) až o), ods. 4 písm. b), ods. 5, ods. 6

V kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa navrhuje primerané rozšírenie ustanovení týkajúcich sa výstavby energetického zariadenia. Návrh vychádza z primeraného prevzatia režimu, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje pri preprave, resp. distribúcii plynu.

K bodu 50 a 51 § 12 ods. 4 písm. b) body 15 a 16

Návrh na zosúladienie s § 6 ods. 1 zákona 321/2014 Z. z a čl. 26 – prílohy 11 smernice EÚ 2023/1791 a s čl. 8 ods. 2 písm. l) smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ, ktorá bola transponovaná v skrátenej verzii a nedostatočne opisuje podstatu doplneného ustanovenia. Doplnenie v bode 16 vyplýva z požiadavky čl. 8 ods. 2 písm. l) smernice Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2019/944, pričom členské štáty ustanovia kritériá udeľovania povolení na výstavbu výrobnnej kapacity. Pri určovaní príslušných kritérií členské štáty zohľadnia alternatívy k budovaniu nových výrobných kapacít, napríklad riešenia v oblasti riadenia odberu a uskladňovania energie.

K bodu 55 § 12 ods. 9

Formálno-technická úprava.

K bodu 56 § 12 ods. 10 písm. a)

V kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa navrhuje primerané rozšírenie ustanovení týkajúcich sa výstavby energetického zariadenia. Návrh vychádza z primeraného prevzatia režimu, ktorý sa v súčasnosti uplatňuje pri preprave, resp. distribúcii plynu.

K bodom 57 až 59 § 15

V kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa v súlade s možnosťou vyplývajúcou z energetického balíčka navrhuje uplatnenie dohodnutého prístupu na trh s vodíkom pre prístup do vodíkovej prepravnej siete a vodíkovej distribučnej siete. Návrh je konzistentný s ustanovením čl. 35 ods. 4 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788. Zároveň sa navrhujú upraviť povinnosti prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej, resp. distribučnej siete súvisiace s príslušnými obchodnými podmienkami.

K bodu 60 § 16 ods. 1

V kontexte zavedenia vodíkového hospodárstva sa navrhuje primerané doplnenie ustanovení o vedení evidencie. Uvedené povinnosti sa začnú uplatňovať až od oznámenia držiteľa povolenia o začatí vykonávania činnosti prepravy vodíka, v zmysle úpravy podľa prechodných ustanovení. Uvedené je v súlade s čl. 35 ods. 4 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

Ďalej sa navrhuje sa, aby sa povinnosť viesť evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, evidenciu o nákladoch, výnosoch, aktívach, pasívach, určiť pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov a určiť pravidlá na odpisovanie samostatne za každú jednu z činností výroba elektriny, prenos elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu, preprava plynu, distribúcia plynu a uskladňovanie plynu nevzťahovala na výrobcu elektriny v malom zdroji a výrobcu elektriny v lokálnom zdroji.

K bodu 61 § 16 ods. 4 písm. b)

Rovnako sa ustanovuje, do kedy majú osoby uvedené v § 16 ods. 1 až 3 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov povinnosť predložiť úradu na schválenie pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov. Ďalej sa dopĺňajú na účely vedenia evidencie ďalší účastníci trhu s elektrinou, a to agregátor a prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny.

K bodu 62 až 64 § 17 ods. 1 písm. a) podbod 1.1. a písm. d) body 3 a 5

Navrhované doplnenie § 17 ods. 1 písm. a) a d) zákona o energetike o ochrane odberateľov elektriny a plynu predstavuje transpozíciu nového odseku 1 čl. 11 a nového znenia čl. 11 ods. 1 písm. d) smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711, ktoré upravujú práva odberateľov pri dojednávaní zmluvy na dodávky elektriny za pevnú cenu na dobu určitú a zmluvy s dynamickým určovaním ceny za elektrinu.

Podľa čl. 11 ods. 1a smernice (EÚ) 2019/944, ktorú revidovala smernica (EÚ) 2024/1711, majú mať odberatelia pred uzavretím alebo predĺžením akejkoľvek zmluvy právo dostať stručný prehľad základných zmluvných podmienok v jasnej a výstižnej podobe. V tomto prehľade sa stanovujú práva uvedené v článku 2 ods. 10 ods. 3 a 4 a zahŕňa minimálne tieto informácie:

- a) celkovú cenu a jej vyčíslenie,
- b) vysvetlenie, či je cena pevná, premenlivá alebo dynamická,
- c) e-mailovú adresu dodávateľa a informácie o linke podpory odberateľov a
- d) prípadne informácie o jednorazových platbách, obchodných akciách, doplnkových službách a zľavách.

Podľa čl. 11 ods. 1 písm. d) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, majú členské štáty zabezpečiť, aby koncoví odberatelia boli dodávateľmi plne informovaní o príležitostiach, nákladoch a rizikách jednotlivých typov zmlúv o dodávkach elektriny a aby dodávateľia boli povinní poskytovať koncovým odberateľom zodpovedajúce informácie, vrátane informácie o potrebe, si nechať nainštalovať vhodný elektromer.

V uvedenom zmysle je doplnený § 17 ods. 1 písm. a) bod 1.1. zákona tak, že medzi povinné náležitosti zmluvy o dodávke, príp. zmluvy o združenej dodávke dojednanej s odberateľom sa k identifikačným údajom dodávateľa dopĺňajú e-mailová adresa dodávateľa a informácie o jeho linke zákazníckej podpory, ak linku zákazníckej podpory dodávateľ prevádzkuje. Ďalej sa v § 17 ods. 1 písm. d), ktoré upravuje rozsah poskytovania údajov a informácií odberateľovi, vkladá nový bod 3, ktorý upravuje povinnosť dodávateľa elektriny poskytovať odberateľovi elektriny upozornenia na výhody a riziká spojené s uzavretím zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú a poučenie o nemožnosti zmeny dodávateľa elektriny pred uplynutím doby trvania záväzku z takejto zmluvy, ak ide o dojednanie zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú. V tomto prípade ide o transpozíciu čl. 11 ods. 1 písm. d) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, upravujúcou práve povinnosť informovania o príležitostiach, nákladoch a rizikách jednotlivých typov zmlúv o dodávkach elektriny, v ktorom sa novým bodom 3 dopĺňa úprava informovania o príležitostiach, nákladoch a rizikách spojených s uzatváraním zmlúv s dynamickou cenou, ktorá je v súčasnosti upravená v § 17 ods. 1 písm. d) bod 2 zákona o energetike. Doplnením § 17 ods. 1 písm. d) o nový bod 5 sa transponuje požiadavka článku 5 ods. 1a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, o informovaní odberateľov o povahe ceny dodávky elektrickej energie. Po novom sa tak stanovuje, že dodávateľ elektriny je povinný poskytovať odberateľovi elektriny informáciu o tom, či ide o cenu pevnú, dynamickú alebo cenu inak

určenú a informácie o podmienkach prípadných jednorazových platieb pri uzavretí zmluvy, dodatočných službách alebo podmienkach zliav na dodávky elektriny pri uzavretí zmluvy.

K bodu 65 § 17 ods. 13

Navrhovaná úprava § 17 ods. 13 zákona o energetike je transpozíciou článku 15a ods. 4 písm. e) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny mali v prípade konfliktu vyplývajúceho zo zmluvy o zdieľaní prístup k mimosúdnu riešeniu sporov s ostatnými účastníkmi zmluvy o zdieľaní v súlade s článkom 26. Ako najjednoduchšie a najpraktickejšie riešenie sa navrhuje rozšírenie pôsobnosti ÚRSO, ktorý už podľa súčasného ustanovenia § 17 ods. 13 zákona o energetike rieši spory koncových odberateľov elektriny a koncových odberateľov plynu s dodávateľom elektriny, dodávateľom plynu, agregátorom, prevádzkovateľom distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľom distribučnej siete.

K bodu 66 § 17 ods. 21

Navrhované doplnenie § 17 zákona o energetike o nový odsek 21 zákona o energetike je transpozíciou článku 15a ods. 4 písm. b) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny ako koncoví odberatelia požívali všetky práva a povinnosti spotrebiteľov podľa tejto smernice. Implementácia je zaistená doplnením existujúceho § 17 zákona o energetike, ktorý rieši ochranu odberateľov elektriny, v ktorom nový odsek, pre vylúčenie pochybností uvádza, že ustanovenia tohto paragrafu zostávajú, v prípade, že koncový odberateľ pôsobí ako aktívny odberateľ, nedotknuté.

K bodom 67 až 69 § 17b ods. 3, 4 a 5

Legislatívno-formálna úprava.

K bodu 70 § 17c ods. 3

Navrhovaná úprava § 17c ods. 3 zákona o energetike je transpozíciou čl. 11 ods. 1 poslednej vety smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby dodávatelia jednostranne nemenili podmienky zmlúv na dodávky elektrickej energie za pevnú cenu na dobu určitú a neukončovali ich pred uplynutím ich trvania. Transpozíciu takejto požiadavky je možné vykonať buď ustanovením, zakazujúcim konanie, ktorým by dodávateľ elektriny jednostranne zmenil dohodnutú cenu alebo zmluvné podmienky, ale taká zákonná úprava by nutne predpokladala, že by si dodávateľ elektriny mohol takéto oprávnenie v zmluve stanoviť, a len by sa ex post stíhalo konanie, ktorým by dodávateľ takú jednostrannú zmenu alebo ukončenie záväzku vykonal. Ciele smernice by sa efektívne nedosiahli. Preto sa navrhuje druhá možnosť, a to zákonom stanoviť, že dojednanie, ktoré umožňuje dodávateľovi elektriny zmeniť cenu alebo iné dohodnuté podmienky dodávky elektriny dohodnuté v zmluve o dodávke elektriny alebo v zmluve o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú, alebo vypovedať zmluvu pred uplynutím doby trvania záväzku zo zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú bez toho, aby koncový odberateľ porušil povinnosti koncového odberateľa

podľa takej zmluvy, je neplatné. Taká zákonná úprava zaistí, že dodávateľ elektriny nebude môcť ani oprávnenie k jednostrannej zmene dohodnutej ceny alebo možnosti výpovede záväzku zo zmluvy bez toho, aby odberateľ porušil zmluvné povinnosti, dojednávať a také oprávnenie si zmluvne zakladať. A ak by sa napriek tomu o to pokúsil, tak by také dojednanie bolo neplatné.

K bodu 71 § 17c ods. 4

Cieľom navrhovanej úpravy v § 17c ods. 4 zákona o energetike je pre objasnenie prípadných pochybností stanoviť, že pravidlá o obmedzení tzv. prolongáciou zmlúv sa vzťahujú aj na zmluvy o dodávke elektriny alebo na zmluvy o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú, ako je táto zmluva definovaná v navrhovanom § 2 písm. b) zákona o energetike. Možné pochybnosti by mohli byť spôsobené tým, že existujúce zákonné pravidlo je aplikovateľné na akékoľvek zmluvy na dobu určitú dojednané s odberateľmi v domácnosti, a to ako pre dodávku elektriny, tak pre dodávku plynu, zákon práve pre špecifický typ zmluvy upravuje iné terminologické označenie, a to zmluva o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú.

K bodu 72 § 17c ods. 5

Navrhovaná úprava je transpozíciou požiadaviek smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711, na informovanie zákazníkov pri tzv. prolongáciách zmlúv, ako sú stanovené v novo doplnenom odseku 1a. Požiadavky stanovené v článku 11 ods. 1a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, dopadajú tak na dojednávanie nových zmlúv, ako aj na prolongáciu zmlúv, teda obnovenie záväzku v dôsledku uplynutia dohodnutej doby bez prejavu vôle zákazníka na ukončenie záväzku. Odberatelia majú v prípade prolongácie zmluvy mať právo dostať stručný prehľad základných zmluvných podmienok v jasnej a výstižnej podobe. Tento prehľad stanovuje práva uvedené v článku 10 ods. 3 a 4 a zahŕňa aspoň tieto informácie:

- a) celkovú cenu a jej vyčíslenie,
- b) vysvetlenie, či je cena pevná, premenlivá alebo dynamická,
- c) e-mailovú adresu dodávateľa a informácie o linke podpory odberateľov a
- d) prípadne informácie o jednorazových platbách, obchodných akciách, doplnkových službách a zľavách.

V nadväznosti na uvedenú úpravu smernice preto novo doplnená úprava v § 17c ods. 5 stanovuje, že je dodávateľ elektriny povinný v rovnakej lehote, v akej je povinný informovať odberateľa v domácnosti o blížiacom sa zániku zmluvného vzťahu (a o tom, že v prípade nekonania zákazníka dôjde k obnoveniu záväzku zo zmluvy), oznámiť odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti pre ďalšie trvanie záväzku zo zmluvy:

- a) výšku ceny za dodávku elektriny alebo plynu alebo spôsob jej určenia,
- b) informáciu o tom, či ide o cenu pevnú, dynamickú alebo cenu inak určenú,

c) informáciu o podmienkach prípadných jednorazových platieb pri obnovení zmluvy alebo predĺžení trvania zmluvného vzťahu, dodatočných službách alebo podmienkach zliav na dodávku elektriny pri obnovení zmluvy alebo predĺžení trvania zmluvného vzťahu,

d) platobné podmienky,

e) výšku zmluvnej pokuty alebo iného finančného plnenia pre prípad porušenia povinnosti odoberať elektrinu alebo plyn v rámci dohodnutej doby alebo spôsob ich určenia a

f) dobu trvania záväzku zo zmluvy, na ktorú sa doba trvania záväzku predlžuje.

Súčasne sa ustanovuje, že pokiaľ dohoda dohodnutá s odberateľom elektriny v domácnosti alebo odberateľom plynu v domácnosti odkazuje na obchodné podmienky dodávateľa elektriny alebo plynu, poskytne dodávateľ elektriny alebo plynu súčasne s oznámením podmienok pre ďalšie trvanie záväzku zo zmluvy tomuto odberateľovi v domácnosti, ďalej znenie týchto obchodných podmienok alebo odkaz na internetové stránky, na ktorých sú obchodné podmienky uverejnené.

Súčasťou oznámenia je tiež poučenie o práve odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti ukončiť zmluvný vzťah podľa odseku 6, teda najneskôr do 15. dňa po doručení informácie od dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu o blížiacom sa zániku zmluvného vzťahu.

K bodu 73 § 17c nové odseky 6 a 7

Úpravy v číslovaní odsekov v § 17c sú dôsledkom rozdelenia § 17c ods. 5 na dva odseky, a to z dôvodu doplnenia novej úpravy rozsahu oznamovania odberateľov v domácnosti pri tzv. prolongácii zmlúv. Keďže by zostávajúca časť pôvodného odseku už nie správne nadväzovala na doplňovanú úpravu do existujúceho odseku 6, bolo zvolené riešenie spočívajúce v rozdelení odseku 5 na dva odseky a označenie zostávajúcej časti pôvodného odseku 5 ako nového odseku 6. V dôsledku toho je nutné zmeniť číslovanie nasledujúcich odsekov a existujúcich odkazov na ostatné odseky v súčasnom § 17c. Navrhované ustanovenie predstavuje legislatívno-technickú úpravu vo vzťahu k predchádzajúcemu bodu.

K bodu 74 § 17c ods. 11

Legislatívno-technická úprava vo vzťahu k predchádzajúcemu bodu.

K bodu 75 a 77 § 18 ods. 2 a § 18a ods. 6

Navrhovaná úprava predĺženia najneskoršej doby trvania dodávky poslednej inštalácie je transpozíciou požiadavky článku 27a ods. 3 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť činnosť dodávateľa poslednej inštalácie a umožniť odberateľom, ktorí prejdú do režimu dodávok poslednej inštalácie, aby mohli tento režim využívať aspoň po dobu 6 mesiacov. Súčasná doba trvania dodávky poslednej inštalácie 3 mesiace, ako ju upravuje § 18 ods. 2 zákona o energetike, tak nie je v súlade s právom EÚ.

K bodu 76 § 18 ods. 13

Čl. 27a ods. 3 a 4 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711 vyžaduje, aby členské štáty zaistili, že dodávatelia poslednej inštancie budú náležite informovať preveđených odberateľov o svojich obchodných podmienkach a aby týmto odberateľom zaručili plynulú kontinuitu služieb po dobu nutnú k nájdeniu nového dodávateľa, ktorý trvá najmenej šesť mesiacov. Ďalej majú členské štáty zaručiť, aby koncoví zákazníci boli informovaní a motivovaní na prechod na trhovú ponuku.

Ide teda v zásade o uloženie podrobnej informačnej povinnosti dodávateľa poslednej inštancie voči odberateľom, ktorí sa dostanú do režimu dodávky poslednej inštancie. Doterajšia zákonná úprava takú informačnú povinnosť neupravuje a určitý rozsah informačnej povinnosti je upravený až vo vyhláske o Pravidlách trhu (bez zákonnej úpravy). Navrhuje sa preto doplniť § 18 ods. 13 o výslovný zákonný odkaz na Pravidlá trhu, pokiaľ ide o predmet úpravy v Pravidlách trhu, a to tak, že by Pravidlá trhu mala upravovať nielen podmienky začatia a ukončenia dodávky poslednej inštancie, a tiež rozsah informácií poskytovaných dodávateľom poslednej inštancie ostatným účastníkom trhu alebo uverejňovaných dodávateľom poslednej inštancie pri začatí dodávky poslednej inštancie. ÚRSO následne bude môcť stanoviť všetky informácie, ktoré smernica (EÚ) 2019/944, zmenená a doplnená smernicou (EÚ) 2024/1711, vyžaduje, aby bola odberateľom poskytovaná. Teda nielen poučenie o dôvodoch vzniku dodávky poslednej inštancie, dobe jej trvania vrátane dňa začatia, možnostiach jej ukončenia, poučenie o povinnosti uhradiť cenu za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie a o možnosti odberu elektriny na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny podľa odseku 16 v sadzbe, produkte alebo cene určenej dodávateľom elektriny zodpovedajúcej odhadovanej ročnej spotrebe odberateľa elektriny a spôsobe využitia elektriny, tiež informácie o obchodných podmienkach a poučení o možnosti zmeny dodávateľa a dostupných trhových ponúk, ktoré môže odberateľ v režime dodávky poslednej inštancie využiť, ako vyžaduje čl. 27a ods. 3 a 4 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711.

K bodu 78, 79, 81 až 87 § 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 7, ods. 8, ods. 11

V kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa navrhuje primerané rozšírenie ustanovení týkajúcich sa technických podmienok. V zmysle prechodných ustanovení sa navrhuje uplatňovanie predmetných práv a povinností až od oznámenia o zámere začať činnosť prepravy, resp. distribúcie vodíka.

K bodu 80 § 19 ods. 2 nové písm. j), písm. k), písm. l), písm. n)

V rámci úpravy obsahu technických podmienok prístupu a pripojenia do sústavy a siete a pravidiel prevádzkovania sústavy a siete vrátane priameho vedenia a priameho plynovodu sa navrhuje doplniť náležitosti týkajúce sa inštalácie a minimálnych funkcionálít zariadenia na riadenie výkonu zariadení na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny a certifikácie zariadení na riadenie výkonu pri flexibilnom pripojení. Cieľom navrhovaného ustanovenia je komplexná úprava oblasti funkcionálít zariadenia na riadenie výkonu v rámci zariadení na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny. V zmysle požiadavky smernice (článok 6a ods. 2 druhý pododsek) sa od používateľa sústavy, ktorý sa do sústavy pripája prostredníctvom flexibilného pripojenia, vyžaduje, aby nainštaloval systém

regulácie výkonu, ktorý je certifikovaný, a to bez ohľadu na výkonovú či odberovú (u zariadení na uskladnenie elektriny) kapacitu zdroja.

K bodu 88 § 19 nové odseky 13 a 14

Navrhovaná úprava § 19 ods. 2 a doplnenie nových odsekov 13 a 14 predstavujú transpozíciu nového článku 6a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, ktorý upravuje tzv. dohody o flexibilnom pripojení. Koncept dohôd o flexibilnom pripojení vychádza z predpokladu a zámeru umožnenia pripojenia čo najviac zdrojov do elektrizačnej sústavy aj v oblastiach, kde nie je dostatočná kapacita na pripojenie nových zdrojov. V oblastiach, v ktorých majú elektrické sústavy obmedzenú alebo žiadnu sieťovú kapacitu, by užívatelia sústavy, ktorí žiadajú o pripojenie do sústavy, mali mať možnosť využívať výhody vyplývajúce z uzavretia dohody o negarantovanom flexibilnom pripojení. Podmienky takéhoto pripojenia sa potom budú líšiť od podmienok pripojenia iných zdrojov, pretože v dohode o pripojení bude nutné zohľadniť nedostatok pripojovacej kapacity v danej oblasti. Právny rámec dohôd o flexibilnom pripojení má podľa čl. 6a ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711 zabezpečiť, že

- a) flexibilné pripojenia vo všeobecnosti neodďaľujú posilnenie sústavy v určených oblastiach,
- b) po rozvinutí sústavy sa zabezpečí prechod z dohôd o flexibilnom pripojení na dohody o pevnom pripojení na základe stanovených kritérií a
- c) v prípade oblastí, v ktorých regulačný orgán alebo iný príslušný orgán, ak tak členský štát stanovil, nepovažuje rozvoj sústavy za najefektívnejšie riešenie, sa podľa potreby umožní, aby boli dohody o flexibilnom pripojení trvalým riešením, a to aj pre uskladňovanie energie.

Tento rámec pre flexibilné pripájanie v oblastiach, kde je dostupnosť kapacity sústavy pre nové pripojenia obmedzená alebo nie je žiadna, je následne nutné zverejniť v súlade s článkom 31 ods. 3 a článkom 50 ods. 4a prvým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/943.

V nadväznosti na uvedený článok 6a ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711 nový odsek 13 v § 19 zákona o energetike stanovuje povinnosť prevádzkovateľov sústav umožňovať dojednávanie zmlúv o flexibilnom pripájaní v prípadoch, v ktorých nie je možné v danej oblasti pripájať nové výrobné elektriny alebo zariadenia na ukladanie elektriny za štandardných podmienok. Ak nie je možné pripojiť zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny z dôvodu nedostatku potrebnej kapacity na pripojenie v sústave alebo ak je možné pripojiť tiež zariadenie len s nižším než požadovaným výkonom a ak takéto pripojenie neohrozí bezpečnú a spoľahlivú prevádzku distribučnej sústavy, umožní prevádzkovateľ sústavy uzatvorenie zmluvy o flexibilnom pripojení a pripojení zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny s možnosťou obmedzenia využitia kapacity na pripojenie v rozsahu a za podmienok dohodnutých v zmluve o flexibilnom pripojení a technických podmienkach pripojenia do sústavy bez náhrady za takéto obmedzenie využitia kapacity na pripojenie.

Pretože má byť flexibilné pripájanie dočasným riešením do momentu vyriešenia problémov s nedostatkom pripojovacej kapacity a následne sa má umožniť zmena pripojenia z flexibilného

na štandardné pripojenie (článok 6a ods. 1 písm. b) smernice (EÚ) 2019/944 zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, stanovuje nový odsek 14 v § 19 povinnosť prevádzkovateľa sústavy informovať o opatreniach, ktoré je potrebné vykonať v ňom prevádzkovanvej sústave a predpokladaných lehotách ich vykonania, aby mohol výrobca elektriny alebo prevádzkovateľ zariadenia na uskladňovanie elektriny využiť práva na pripojenie zariadenia k prenosovej alebo distribučnej sústave bez možnosti obmedzenia kapacity pripojenia do prenosovej alebo distribučnej sústavy bez náhrady za také obmedzenie. Prevádzkovateľ sústavy je povinný umožniť výrobcovi elektriny alebo prevádzkovateľovi zariadenia na uskladňovanie elektriny zmeniť flexibilné pripojenie na pripojenie bez možnosti obmedzenia kapacity pripojenia do prenosovej alebo distribučnej sústavy bez náhrady po vykonaní opatrení podľa prvej vety, pokiaľ nejde o flexibilné pripojenie v oblasti alebo časti prenosovej alebo distribučnej sústavy, kde prípadná výstavba alebo modernizácia prenosovej alebo distribučnej sústavy pre umožnenie zmeny flexibilného pripojenia na pripojenie bez možnosti obmedzenia kapacity nie je nákladovo účelná.

Podľa čl. 6a ods. 2 poslednej vety smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, sa má od používateľa sústavy, ktorý sa pripája prostredníctvom flexibilného pripojenia do sústavy, vyžadovať, aby nainštaloval systém regulácie výkonu, ktorý je certifikovaný oprávneným certifikačným orgánom. Preto sa navrhuje doplniť § 19 ods. 2 zákona o energetike o nové písm. j), podľa ktorého majú technické podmienky prístupu a pripojenia do sústavy upravovať aj podmienky inštalácie a minimálnych funkcionalít zariadenia na riadenie výkonu zariadení na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny alebo odpojovanie od sústavy pri flexibilnom pripojení. Tieto podmienky potom stanovujú aj postupy certifikácie systému regulácie výkonu zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny, ktoré budú vyžadované prevádzkovateľmi sústav pri umožnení flexibilného pripojenia.

K bodom 89 až 92 § 19a ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4

V kontexte zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa navrhuje primerané rozšírenie ustanovení týkajúcich sa verejných konzultácií.

K bodu 93 § 20 ods. 4 písm. c)

Doplnenie nového typu obmedzujúceho opatrenia v elektroenergetike založeného na prerušení výroby elektriny.

K bodom 94 až 98 § 21 ods. 5 písm. d), písm. e), písm. f), písm. g), písm. h)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 99 § 22 ods. 3

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 100 a 101 § 24 ods. 1 písm. h), ods. 3 písm. h)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 102 a 103 § 26 ods. 4 a ods. 5

Náležitosti zmluvy o pripojení a zmluvy o prístupe do sústavy sa upravujú v nadväznosti na zavedenie inštitútu flexibilného pripojenia.

K bodu 104 § 26 nové odseky 22 a 23

Navrhujú sa upraviť náležitosti zmluvy o vyhodnotení zdieľania elektriny a zmluvy o vyrovnávacom režime, ktoré sú novými zmluvnými typmi zavádzanými v rámci novelizácie.

K bodu 105 § 26 ods. 4

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 106 nový § 26a

Navrhovaná úprava predstavuje adaptáciu slovenskej zákonnej právnej úpravy na priamo uplatniteľnú právnu úpravu Európskej únie, konkrétne článok 19d revidovaného Nariadenia (EÚ) 2019/943 upraveného nariadením (EÚ) 2024/1747, podľa ktorého, ak sa členské štáty rozhodnú podporovať investície financované z verejných zdrojov prostredníctvom systémov priamej podpory cien do nových nízkouhlíkových zariadení na výrobu elektriny z nefosílnych palív, tieto musia byť štruktúrované ako dvojsmerné rozdielové zmluvy alebo rovnocenné systémy s rovnakými účinkami. Tieto schémy musia okrem záruky výnosov pre výrobcov elektriny z nízkouhlíkových technológií zahŕňať aj obmedzenie hornej hranice trhových výnosov príslušných výrobcov. Navrhovaná úprava v § 26a upravuje možnosť podpory formou zmluvy o vyrovnávacom režime na výrobu elektriny z jadrového paliva a súvisiace náležitosti takejto formy podpory, minimálne náležitosti zmluvy o vyrovnávacom režime a minimálnu dobu trvania takejto formy podpory.

K bodu 107 § 27 ods. 2 písm. c)

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 108, 110 a 111 § 27 ods. 2 písm. h), § 27a ods. 2 písm. h), § 28 ods. 1 písm. j)

Zber údajov pre desaťročný plán rozvoja PS a pre prognózu spotreby bol presunutý z technických podmienok do prevádzkového poriadku.

K bodu 109 § 27a ods. 2 písm. c)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 112 § 28 ods. 2 písm. n)

Vecná úprava pojmu na zosúladenie s nariadením (EÚ) 2019/943.

K bodu 113 § 28 ods. 3 písm. b)

V súlade so znením smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala smernicu (EÚ) 2018/2001, sa dopĺňa povinnosť pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Navrhované ustanovenie nadväzuje na navrhovanú právnu úpravu v § 31 ods. 2 písm. ae).

K bodu 114 § 28 ods. 3 písm. an)

V súlade so znením čl. 19e Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2024/1747 z 13. júna 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii sa dopĺňa povinnosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy vypracovávať v spolupráci s prevádzkovateľmi distribučných sústav správu o odhadovaných potrebách flexibility na vnútroštátnej úrovni. Uvedené nariadenie umožňuje členským štátom na spracovanie určiť iný subjekt, než je regulačný úrad, a preto bol určený prevádzkovateľ prenosovej siete, v spolupráci s prevádzkovateľmi distribučných sústav, pretože má najviac informácií o potrebe flexibility v sústave.

K bodom 115 a 116 § 29 ods. 2 písm. d) a ods. 7

Podľa čl. 6a ods. 1 písm. c) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, platí, že v prípade oblastí, v ktorých regulačný orgán alebo iný príslušný orgán, ak tak členský štát stanovil, nepovažuje rozvoj sústavy za najefektívnejšie riešenie, sa podľa potreby umožní, aby boli dohody o flexibilnom pripojení trvalým riešením, a to aj pre uskladňovanie energie. Inými slovami, flexibilné pripojenie má byť v princípe dočasným riešením do vyriešenia problémov s nedostatkom pripojovacej kapacity. Súčasne však smernica uznáva, že v konkrétnych prípadoch môže byť rozvoj sústavy v určitej oblasti ekonomicky neefektívny a v takom prípade môžu byť flexibilné pripojenie stálym riešením bez nutnosti následnej zmeny pripojenia z flexibilného na štandardné pripojenie s garanciou využiteľnosti pripojovacej kapacity.

Tieto oblasti by však mal stanoviť regulačný orgán, prípadne iný orgán, ak tak určí členský štát.

Navrhuje sa preto riešenie, kedy by také oblasti vymedzoval prevádzkovateľ prenosovej sústavy v desaťročnom pláne rozvoja sústavy, pretože prevádzkovateľ sústavy by mal mať aktuálne informácie o stave pripájania v konkrétnych oblastiach ako aj o nákladovosti opatrení potrebných na zvýšenie pripojovacej kapacity. K návrhom v desaťročnom pláne rozvoja sústavy sa bude vykonávať verejná konzultácia a pokiaľ by ÚRSO zistil, že návrhy nie sú v súlade s primeranými a ekonomicky a technicky uskutočniteľnými požiadavkami na výstavbu alebo modernizáciu prenosovej sústavy na umožnenie zmeny flexibilného pripojenia na pripojenie bez obmedzovania využitia pripojovacej kapacity bez náhrady, môže uložiť ÚRSO povinnosť zmeny desaťročného plánu rozvoja sústavy tak, aby spĺňal zákonné požiadavky.

Týmto spôsobom je zabezpečený dohľad regulačného orgánu nad vymedzením oblastí, v ktorých by mal alebo mohol byť prevádzkovateľ prenosovej sústavy zbavený povinnosti úprav alebo rozvoja prenosovej sústavy v súvislosti s obmedzenou pripojovacou kapacitou.

K bodom 117 a 118 § 31 ods. 2 písm. b) a c)

Navrhované doplnenie § 31 ods. 2 v písm. a) a b) zákona o energetike predstavuje transpozíciu čl. 31 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/944 v znení smernice (EÚ) 2024/1711. Podľa tohoto upraveného znenia čl. 31 ods. 2 musia členské štáty zabezpečiť, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy nesmie v žiadnom prípade diskriminovať užívateľov sústavy alebo skupiny užívateľov sústavy vrátane komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občianskych energetických spoločenstiev, najmä nie v prospech svojich príbuzných podnikov.

Napriek tomu, že zákaz zvýhodňovania určitých účastníkov trhu pred inými je možné odvodiť už z aktuálneho znenia zákona o energetike, najmä z tých ustanovení, ktoré ukladajú prevádzkovateľovi distribučnej sústavy povinnosť zabezpečovať užívateľom distribučnej sústavy nediskriminačné podmienky na pripojenie (alebo prístup do distribučnej sústavy), navrhuje sa doplniť, že sa tak deje bez akéhokoľvek zvýhodňovania podnikov, ktoré sú členmi rovnakého vertikálne integrovaného podniku ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Navrhované doplnenie tak bude predstavovať úplnú transpozíciu požiadaviek čl. 31 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711.

K bodu 119 § 31 ods. 2 písm. g)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 120 § 31 ods. 2 písm. ae)

Navrhovaná úprava § 31 ods. 2 zákona o energetike predstavuje transpozíciu požiadavky uvedenej v čl. 24 ods. 8 smernice (EÚ) 2018/2001, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2023/2413. Dopĺňa sa existujúca povinnosť prevádzkovateľov distribučnej sústavy posudzovať na vymedzenom území alternatívne riešenia a potenciál efektívnosti využívania zdrojov a nákladov držiteľa povolenia na výrobu tepla a rozvod tepla pre poskytovanie podporných služieb, využitie flexibility odberu a uskladňovania nadbytočnej elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie raz za štyri roky po novom v spolupráci s držiteľmi povolení na výrobu tepla a rozvod tepla. Ďalej okrem existujúcej povinnosti predložiť toto posúdenie ministerstvu do 30. novembra, sa dopĺňa povinnosť prevádzkovateľa distribučnej sústavy zohľadniť výsledky takého posúdenia pri plánovaní rozvoja sústavy, investíciách do sústavy a infraštruktúry na časti daného územia. Cieľom navrhovanej úpravy je zabezpečiť, aby sa diaľkové vykurovanie a chladenie plne integrovalo do energetického systému. Z toho dôvodu sa rozširuje rozsah spolupráce aj na plánovanie investícií do sietí v záujme lepšieho využívania potenciálu diaľkového vykurovania a chladenia na poskytovanie služieb flexibility na trhoch s elektrinou.

K bodu 121 § 31 ods. 2 písm. ah)

Doplnenie obojstrannej spolupráce s prevádzkovateľom PS pri vypracovaní správy o odhadovaných potrebách flexibility na vnútroštátnej úrovni.

K bodu 122 § 31 ods. 3 písm. j)

Zber údajov pre desaťročný plán rozvoja PS a pre prognózu spotreby bol presunutý z technických podmienok do prevádzkového poriadku.

K bodu 123 § 31 ods. 3 písm. p) siedmy bod

Spresnenie platnej úpravy vo vzťahu k evidencii závislých odberateľov elektriny mimo domácnosti.

K bodu 124 § 31 ods. 3 písm. p) nový ôsmy bod

Doplnenie úpravy týkajúcej sa evidencie závislých odberateľov elektriny v súvislosti s rozšírením definície závislého odberateľa elektriny v domácnosti.

K bodu 125 § 31 ods. 4

Navrhovaná úprava § 31 ods. 4 zákona o energetike predstavuje transpozíciu požiadavky čl. 6a ods. 1 písm. c) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711. Na rozdiel od desaťročného plánu rozvoja prenosovej sústavy sú náležitosti plánu rozvoja distribučnej sústavy stanovené vo vykonávacom právnom predpise vydávanom ÚRSO podľa § 95 ods. 2 písm. k) zákona o energetike.

Doplnením § 31 ods. 4 zákona o energetike, podľa ktorého - ak plán rozvoja distribučnej sústavy nebude uvádzať oblasti alebo časti distribučnej sústavy, do ktorých prevádzkovateľ distribučnej sústavy umožnil alebo umožňuje flexibilné pripojenie, s vymedzením potrebného vybudovania alebo zmodernizovania týchto častí distribučnej sústavy pre umožnenie zmeny flexibilného pripojenia na pripojenie bez obmedzovania využitia pripojovacej kapacity, alebo vyhodnotenie neúčelovosti výstavby alebo modernizácie distribučnej sústavy bude môcť ÚRSO prevádzkovateľovi distribučnej sústavy z vlastného podnetu rozhodnutím uložiť povinnosť zmeny plánu rozvoja distribučnej sústavy alebo odstránenie nedostatkov a určiť mu na to primeranú lehotu. Oblasťou alebo časťou distribučnej sústavy sa pritom primárne rozumie elektrické stanice s transformáciou veľmi vysokého napätia na vysoké napätie. Súčasne sa ustanoví, že táto požiadavka bude obsahovou náležitosťou plánu rozvoja distribučnej sústavy (samozrejme za podmienky, že v distribučnej sústave také oblasti, v ktorých sa poskytuje iba flexibilné pripojenie, existujú). V ostatnom platí to, čo je uvedené v odôvodnení k analogickej povinnosti prevádzkovateľa prenosovej sústavy (§ 29 ods. 2 písm. d) a ods. 7).

K bodu 126 § 31 ods. 15

Nakoľko existujú aj miestne distribučné sústavy pripojené priamo do prenosovej sústavy, je potrebné ustanovenie rozšíriť tak, aby pokrývalo aj tento prípad.

K bodu 127 § 31 ods. 16 a 17

Navrhované doplnenie § 31 o nový odsek 16 zákona o energetike predstavuje transpozíciu požiadaviek vyplývajúcich z čl. 31 ods. 3 a 3a smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711. Podľa požiadaviek týchto článkov smernice má prevádzkovateľ distribučných sústav poskytovať užívateľom sústavy informácie, ktoré potrebujú na efektívny prístup do sústavy a jej užívanie. Prevádzkovatelia distribučných sústav predovšetkým transparentným spôsobom uverejňujú jasné informácie o kapacite dostupnej pre nové pripojenia v oblastiach, v ktorých pôsobia, s vysokým priestorovým rozlíšením, rešpektujúc verejnú bezpečnosť a dôvernosť údajov vrátane kapacity, na ktorú sa vzťahuje žiadosť o pripojenie, a možnosti flexibilného pripojenia v preťažených oblastiach. Uverejnenie zahŕňa informácie o kritériách výpočtu dostupnej kapacity pre nové pripojenia. Prevádzkovatelia distribučných sústav uvedené informácie pravidelne aktualizujú, aspoň štvrťročne. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy má ďalej poskytovať užívateľom sústavy transparentným spôsobom jasné informácie o stave a vybavovaní ich žiadostí o pripojenie. Tieto informácie poskytujú do troch mesiacov od podania žiadosti.

V súlade s uvedenými požiadavkami smernice sa preto navrhuje doplniť zákon o ustanovenie, podľa ktorého má prevádzkovateľ distribučnej sústavy povinnosť na svojom webovom sídle

zverejňovať a najmenej raz za tri kalendárne mesiace aktualizovať údaje voľnej distribučnej kapacity a výpočte voľnej distribučnej kapacity. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy bude ďalej povinný zverejňovať na svojom webovom sídle mapu alebo tabuľku, ktorá obsahuje aspoň informácie o možnostiach pripojenia k distribučnej sústave špecifikované v písm. a) až c) ustanovení zákona. Súčasne sa predpokladá, že podrobnosti ohľadom vybavovania žiadostí o pripojenie, vrátane najneskorších lehôt na vybavenie žiadostí, bude upravovať vyhláška ÚRSO vydávaná podľa § 95 ods. 2 písm. n) zákona o energetike. Tým sa dosiahne úplná transpozícia požiadaviek stanovených v článku 31 ods. 3 a 3a smernice (EÚ) 2019/944 v znení smernice (EÚ) 2024/1711.

Požiadavky podľa odseku 16 sa v novom § 31 ods. 17 obdobne vzťahujú aj na prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, avšak s povinnosťou zverejňovania požadovaných údajov najmenej raz za rok k 1. januáru každého kalendárneho roka.

Zverejneniu nepodliehajú údaje podliehajúce ochrane podľa osobitných právnych predpisov (zákon o kritickej infraštruktúre, zákon o kybernetickej bezpečnosti a pod.).

K bodu 128 § 34 ods. 1 písm. h)

Navrhovaná úprava § 34 ods. 1 zákona o energetike doplnená o nové písmeno h) je transpozíciou článku 15a ods. 4 písm. h) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny na základe dohody o zdieľaní elektriny, informovali o týchto dohodách príslušných prevádzkovateľov sústav a účastníkov trhu s elektrinou, vrátane príslušných dodávateľov. Doplnené nové ustanovenie definuje všetky nevyhnutné informácie, ktoré dodávateľ, prípadne jeho subjekt zúčtovania zodpovedný za odchýlku v odbernom mieste a odovzdávacom mieste, potrebuje na to, aby mohol čo najlepšie a najefektívnejšie predikovať objem elektriny, ktorý aktívny odberateľ odoberie od svojho dodávateľa, a teda mal k dispozícii maximum dostupných informácií pre efektívne riadenie a minimalizáciu odchýlky svojho odberateľa.

K bodu 129 § 34 ods. 2 písm. a)

Legislatívno-technická úprava.

K bodom 130 a 131 § 34 ods. 2 písm. l) a m)

Navrhované úpravy § 34 ods. 2 písm. l) a m) zákona o energetike súvisia s čl. 11 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, pokiaľ ide o povinnosť členských štátov zabezpečiť právo zákazníkov na dojednanie zmlúv nielen s dynamickou cenou, ale aj zmlúv na dodávku elektriny s pevnou cenou na dobu určitú. Podľa čl. 11 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, platí povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby všetci koncoví odberatelia mohli požiadať o uzavretie zmluvy na dodávky elektriny za pevnú cenu na dobu určitú s trvaním najmenej jeden rok aspoň u jedného dodávateľa a u každého dodávateľa, ktorý má viac ako 200 000 koncových odberateľov. Pretože súčasný zákon o energetike znižuje prah zákonnej povinnosti ponúkajúceho a dojednávajúceho zmlúv s dynamickou cenou na všetkých dodávateľov elektriny dodávajúcich elektrinu do najmenej

100 000 odberných miest odberateľov, navrhuje sa rozšíriť existujúcu zákonnú povinnosť dojednávania zmlúv stanovenú v § 34 ods. 2 písm. l) zákona o energetike aj na povinnosť dojednávania zmlúv na dodávku elektriny s pevnou cenou na dobu určitú. Navrhované súvisiace rozšírenie § 34 ods. 2 písm. m) zákona o energetike potom predstavuje transpozíciu čl. 11 ods. 2 prvej vety smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého sú členské štáty povinné zabezpečiť, aby boli koncoví odberatelia dodávateľmi elektriny plne informovaní o príležitostiach, nákladoch a rizikách jednotlivých typov zmlúv o dodávkach elektriny a aby dodávatelia boli povinní poskytovať koncovým odberateľom zodpovedajúce informácie, vrátane toho, že je nutné si nechať nainštalovať vhodný elektromer. Preto sa navrhuje rozšíriť existujúcu zákonnú povinnosť dodávateľov elektriny informovania na webovom sídle a v obchodných priestoroch o výhodách a rizikách spojených s uzatvorením zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú, pokiaľ dodávateľ elektriny uzatvorenie zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú ponúka alebo podľa tohto zákona má povinnosť takúto zmluvu s koncovým odberateľom elektriny uzavrieť.

K bodu 132 § 34 ods. 2 písm. q)

Zber údajov pre desaťročný plán rozvoja PS a pre prognózu spotreby bol presunutý z technických podmienok do prevádzkového poriadku.

K bodu 133 § 34 ods. 2 písm. ac) a ad)

Navrhovaná úprava § 34 ods. 2 zákona o energetike o nové písmeno ac) je transpozíciou článku 15a ods. 1 a článku 11 ods. 1b smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorých majú členské štáty zabezpečiť, aby koncoví odberatelia mali právo zúčastňovať sa na zdieľaní elektriny nediskriminačným spôsobom a žiadni koncoví odberatelia neboli z účasti na zdieľaní elektriny vylúčení.

Bod 1 doplneného písmena ac) zakazuje dodávateľom podmieňovať uzavretie zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny zákazom zdieľať elektrinu alebo obmedzením množstva elektriny, ktoré je možné zdieľať.

Bod 2 doplneného písmena ac) zakazuje dodávateľom obmedzovať aktívneho odberateľa alebo energetické spoločenstvo v jeho práve zdieľať elektrinu alebo aby ho bez spravodlivého dôvodu znevýhodňoval cenovými alebo inými podmienkami dodávky elektriny oproti koncovým odberateľom elektriny, ktorí elektrinu nezdieľajú. V tomto prípade je dôležitý pojem "spravodlivý dôvod". Za spravodlivý dôvod možno najmä považovať odlišnosti časového priebehu dodávky elektriny dodávanej dodávateľom odberateľovi, odlišnosti vo veľkosti rizika vzniku odchýlky spôsobenej spotrebou odberateľa, možnostiach predikcie ako dodávky elektriny dodávateľom odberateľovi, tak aj celkovej spotreby elektriny dodávateľom, ale aj predikcie všetkých ďalších okolností ovplyvňujúce dodávku a spotrebu, a celkovej odchýlky, za ktorú dodávateľ prebral zmluvne zodpovednosť za koncového odberateľa.

Ustanovenie písmena ad) vyžaduje aby dodávateľ pri vyúčtovaní dodávok elektriny zohľadňoval zdieľanú elektrinu aktívnymi odberateľmi na základe informácií od organizátora krátkodobého trhu s elektrinou (OKTE).

K bodu 134 § 34 ods. 11

Navrhovaná úprava súčasného § 34 ods. 11 zákona o energetike súvisí s novým čl. 18a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, ktorý upravuje riadenie rizík dodávateľov. Podľa tohto ustanovenia majú členské štáty (s prihliadnutím na veľkosť dodávateľa alebo štruktúru trhu) zabezpečiť, aby dodávatelia:

- a) mali zavedené a uplatňovali vhodné zaisťovacie stratégie, ktoré obmedzia riziko, ktoré pre ekonomickú životaschopnosť ich zmlúv so zákazníkmi predstavujú zmeny veľkoobchodných dodávok elektriny, a to pri zachovaní likvidity a cenových signálov z krátkodobých trhov,
- b) prijali všetky primerané opatrenia, aby obmedzili riziko zlyhania dodávok.

Už súčasný zákon o energetike upravuje povinnosť dodávateľov elektriny zabezpečiť množstvo elektriny pre dodávku elektriny koncovým odberateľom elektriny, s ktorými uzavrel zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny a predkladať úradu údaje o zabezpečenom množstve elektriny. Takáto povinnosť zodpovedá povinnosti zaviesť a uplatňovať vhodnú zaisťovaciu stratégiu, ako to vyžaduje článok 18a písm. a) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, pričom minimálny rozsah zabezpečovania nákupov je splnomocnený stanoviť ÚRSO v Pravidlách trhu. Pre úplnú transpozíciu čl. 18a písm. b) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, treba do § 34 ods. 11 zákona o energetike doplniť povinnosť prijať ostatné opatrenia na predchádzanie rizika nepokrytia dodávok elektriny podľa zmlúv dojednaných s konečným odberateľom elektriny, a o týchto opatreniach na predchádzanie rizika nepokrytia dodávok elektriny podľa zmlúv dojednaných s koncovým odberateľom elektriny informovať ÚRSO.

Na stanovenie podrobnejšej úpravy minimálnych alebo niekoľkých vyžadovaných opatrení na predchádzanie rizika nepokrytia dodávok elektriny podľa zmlúv dojednaných s konečným odberateľom elektriny bude splnomocnený ÚRSO na základe § 40 ods. článok 4 písm. nn) zákona o regulácii.

K bodu 135 § 34a ods. 2 písm. a)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 136 § 35 ods. 1 písm. a)

Navrhovaná úprava § 35 ods. 1 písm. a) zákona o energetike je recipročným ustanovením voči § 34 ods. 2 písm. l) zákona o energetike, ktoré ukladá dodávateľovi elektriny dodávajúcemu elektrinu do viac ako 100 000 odberných miest povinnosť ponúkajú a dojednávania zmlúv o dodávke elektriny alebo združených dodávkach elektriny s pevnou cenou na dobu určitú s každým odberateľom, ktorý o to požiada. Navrhované rozšírenie § 35 ods. 1 písm. a) zákona o energetike rozširuje oprávnenie koncového odberateľa elektriny na uzavretie zmluvy o dodávke elektriny alebo o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú s dodávateľom elektriny v trvaní najmenej 12 mesiacov, ak o to požiada.

K bodu 137 § 35 ods. 3 písm. a)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 138 § 35 ods. 3 písm. l)

Zber údajov pre desaťročný plán rozvoja PS a pre prognózu spotreby bol presunutý z technických podmienok do prevádzkového poriadku.

K bodu 139 § 35 ods. 4 písm. d)

Navrhovaná úprava § 35 ods. 4 písm. d) zákona o energetike súvisí s úpravou definície zdieľania elektriny a aktívneho odberateľa.

K bodu 140 § 35 ods. 4 písm. e)

Legislatívno-technická úprava, zosúladenie s § 35a ods. 1 písm. e).

K bodu 141 § 35a ods. 1 písm. e)

Navrhovaná úprava § 35a ods. 1 písm. e) zákona o energetike súvisí s úpravou definície zdieľania elektriny a aktívneho odberateľa.

K bodu 142 § 35a ods. 2

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 143 nový § 35b

Navrhovaná úprava nového § 35b zákona o energetike je predovšetkým transpozíciou prevažnej časti článku 15a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711 týkajúceho sa zdieľania elektriny. Transpozícia je navrhnutá tak, aby rešpektovala uvedené ustanovenie smernice a v maximálnej možnej miere tiež súčasné praktické nastavenie zdieľania elektriny podľa aktuálne platného znenia zákona o energetike.

Odseky 1, 2, 3 a 4 implementujú odsek 3 článku 15a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, týkajúce sa organizátora zdieľania elektriny. Bližšie odôvodnenie k organizátorovi zdieľania elektriny pozri odôvodnenie k ustanoveniu § 6 ods. 5 vyššie. Pokrýva aj spoločné využívanie energie aj z obnoviteľných zdrojov energie.

Odsek 5 implementuje písmeno f) odseku 4 článku 15a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny neboli vystavení nespravodlivému a diskriminačnému zaobchádzaniu zo strany účastníkov trhu alebo svojich subjektov zúčtovania, a to v oblasti ochrany odberateľa elektriny. Konkrétne v prípadoch uzatvorenia zmluvy, ktorej predmetom je zaistenie zdieľania elektriny, poskytovania informácií pred uzatvorením takej zmluvy. Pre prípady uzatvorenia zmluvy, ktorej predmetom je zaistenie zdieľania elektriny aktívneho odberateľa s aktívnym odberateľom, ktorý je odberateľom elektriny v domácnosti, podmienok oznámenia zmeny ceny za služby organizátora zdieľania, oprávnenia aktívneho odberateľa vypovedať zmluvu a dohodnutia zmluvnej pokuty pre prípad porušenia povinností

zo zmluvy, sa využíva existujúce ustanovenie aktuálneho znenia zákona o energetike v § 17 a § 17c ods. 7 až 10, ktoré sa na uvedené prípady použijú primerane.

Odsek 6 implementuje písmeno a) odseku 4 článku 15a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia mali nárok na odpočítanie zdieľanej elektriny dodanej do siete od ich celkovej nameranej spotreby v časovom intervale, ktorý nie je dlhší ako interval zúčtovania odchýlok bez toho, aby boli dotknuté príslušné nediskriminačné dane, poplatky a sieťové poplatky odrážajúce náklady. Návrh odseku 6 stanovuje, že všetky úkony súvisiace so zdieľaním elektriny u organizátora krátkodobého trhu s elektrinou vykonáva osoba oprávnená konať za jednotlivých členov skupiny zdieľania. Ustanovenie uvádza, že takouto osobou môže byť organizátor zdieľania, ale nielen on. Pokiaľ sa tak aktívni odberatelia dohodnú, môžu ustanoviť ako osobu oprávnenú konať za jednotlivých členov skupiny zdieľania v zásade akúkoľvek osobu, výlučne podľa vlastného uváženia alebo dohody medzi sebou.

Odsek 7 implementuje písmeno f) odseku 4 článku 15a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny, neboli vystavení nespravodlivému a diskriminačnému zaobchádzaniu zo strany účastníkov trhu alebo svojich subjektov zúčtovania, a to v oblasti subjektov zúčtovania. Ustanovenie odseku 7 stanovuje, že odberné miesto alebo odovzdávacie miesto môže byť súčasne priradené len do jednej skupiny zdieľania. Súčasne ochraňuje aktívneho odberateľa pred nespravodlivým a diskriminačným zaobchádzaním zo strany subjektov zúčtovania, ktorí prebrali zmluvne zodpovednosť za odchýlku dodávky alebo odberu elektriny v ich odbernom alebo odovzdávacom mieste, tým, že explicitne uvádza, že odberné miesta a odovzdávacie miesta priradené do jednej skupiny zdieľania môžu byť priradené do rôznych bilančných skupín.

Ako už je uvedené v odôvodnení k úpravám v § 2 písm. b) body 19, 19.1 a 19.2 vyššie, predkladateľ vníma vymedzenie zdieľania elektriny v článku 2 bod 10a smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej revíziou smernice vykonanej smernicou (EÚ) 2024/1711, ako minimálnu mieru harmonizácie európskeho práva. Okrem toho nad rámec definície pojmu „zdieľanie elektriny“ návrh zákona neobmedzuje zdieľanie elektriny iba na elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie, ale všeobecne na akúkoľvek elektrinu - rovnakým spôsobom zahŕňa do možnosti zdieľania elektriny i elektrinu vyrobenú z iných primárnych zdrojov energie. Ako už je uvedené v odôvodnení k úpravám v § 2 písm. b) body 19, 19.1 a 19.2 vyššie, tento cieľ je možné dosiahnuť buď rozšírením pojmu „zdieľanie elektriny“ alebo napr. stanovením, že právna úprava týkajúca sa zdieľania elektriny z obnoviteľných zdrojov elektriny by sa obdobne vzťahovala aj na zdieľanie elektriny vyrobenej z iných primárnych zdrojov. Prekladateľ považuje za vhodnejšie a praktickejšie prvé z uvedených riešení. Konkrétne preto odsek 8 stanovuje, že aj iní aktívni odberatelia v rámci podnikateľského sektora než sú malé a stredné podniky môžu zdieľať elektrinu ale len zo zariadení na výrobu elektriny s inštalovaným výkonom do 6 MW.

Činnosť organizátora zdieľania nemôžu vykonávať prevádzkovatelia distribučných sústav a to z dôvodu, aby nedochádzalo ku konfliktu záujmov, najmä s ohľadom na to aké činnosti organizátora zdieľania predpokladá Smernica:

- a) komunikácie o dohodách o spoločnom využívaní energie s inými relevantnými subjektmi, ako sú dodávatelia a prevádzkovatelia sústav, a to aj o aspektoch súvisiacich s platnými tarifami a poplatkami, daňami alebo odvodmi;
- b) poskytovania podpory pri riadení a vyrovňovaní flexibilných odberov, distribuovanej výroby energie z obnoviteľných zdrojov a zariadení na uskladňovanie za meracím zariadením, ktoré sú súčasťou príslušnej dohody o spoločnom využívaní energie;
- c) uzatvárania zmlúv s aktívnymi odberateľmi, ktorí sa zúčastňujú na spoločnom využívaní energie, a ich vyúčtovania;
- d) inštalácie a prevádzky zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov alebo uskladňovanie energie vrátane merania a údržby.

Má sa teda za to, že PDS nemôžu vstupovať v tejto roli, aby sa predišlo diskriminácii užívateľov sústavy alebo skupiny užívateľov sústavy vrátane komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občianskych energetických spoločenstiev, najmä nie v prospech svojich príbuzných podnikov. Z povahy svojej činnosti by prevádzkovatelia sústav nemali prevádzkovať zariadenia na výrobu elektriny, čo sa v prípade organizátora zdieľania očakáva, rovnako by mohlo dochádzať ku konfliktom záujmov medzi PDS a aktívnymi odberateľmi, ktorí by mali záujem o zdieľanie, ktoré ako také nemusí byť vždy zo strany PDS vnímané ako vítaná činnosť.

Smernica nešpecifikuje, kto môže v postavení organizátora zdieľania vystupovať ale na druhej strane hovorí o interakciách medzi organizátorom zdieľania a prevádzkovateľmi sústavy, z čoho možno odvodiť, že nepredpokladá, že by túto činnosť PDS vykonávali. Rovnako tak spomína organizátora zdieľania vo vzťahu k dodávateľovi energií aj keď z podstaty svojej činnosti má dodávateľ energií bližšie k činnostiam organizátora zdieľania. Odporúča sa však, aby činnosti organizátora vykonávali iné subjekty na trhu.

K bodu 144 § 37 ods. 6 písm. v – ab)

Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno v) zavádza právo pre organizátora trhu s elektrinou viesť evidenciu kreditov pre účely plnenia referenčných hodnôt pri uvádzaní pohonných látok na trh a zaisťovať ich evidenciu vrátane ich prevodov, uplatnenia a zrušenia v elektronickej podobe podľa osobitného predpisu. Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno w) je transpozíciou článku 15a ods. 4 písm. h) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby aktívni odberatelia, ktorí sa zúčastňujú zdieľania elektriny na základe dohody o zdieľaní elektriny, oznámili túto skutočnosť príslušným prevádzkovateľom sústav a účastníkom trhu s elektrinou, vrátane príslušných dodávateľov. Doplnené nové ustanovenie v bode 1 definuje všetky nevyhnutné informácie, ktoré dodávateľ, prípadne jeho subjekt zúčtovania zodpovedný za odchýlku v odbernom mieste a odovzdávacom mieste, získa od organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, aby mohol čo najlepšie a najefektívnejšie predikovať objem elektriny, ktorý aktívny odberateľ odoberie od svojho dodávateľa a mal k dispozícii maximum dostupných informácií pre efektívne riadenie a minimalizáciu odchýlky svojho odberateľa. V bode 2 sú definované informácie, ktoré

organizátor krátkodobého trhu s elektrinou v súvislosti so zdieľaním elektriny poskytuje prevádzkovateľom sústav.

Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno x) je transpozíciou článku 15a ods. 6 písm. b) bod i) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav alebo prevádzkovatelia distribučných sústav alebo iné určené subjekty poskytli relevantné kontaktné miesto na účely registrácie dohôd o zdieľaní elektriny. Týmto miestom je podľa navrhnutého písmena x) webové sídlo organizátora krátkodobého trhu s elektrinou. Nové písmeno ab) požaduje aby organizátor krátkodobého trhu s elektrinou informoval príslušného prevádzkovateľa sústavy, dodávateľa a subjekt zúčtovania priradení OOM ku skupine zdieľania podľa jeho prevádzkového poriadku.

Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno y) je transpozíciou článku 15a ods. 6 písm. b) bod i) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav alebo prevádzkovatelia distribučných sústav alebo iné určené subjekty poskytli relevantné kontaktné miesto na účely zverejnení jasných a transparentných validácií metód výpočtu zdieľanej elektriny. Týmto miestom je podľa navrhnutého písmena y) webové sídlo organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno z) je transpozíciou článku 15a ods. 6 písm. b) bod i) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby príslušní prevádzkovatelia prenosových sústav alebo prevádzkovatelia distribučných sústav alebo iné určené subjekty poskytli relevantné kontaktné miesto na účely sprístupnenie praktických informácií na zdieľanie elektriny. Týmto miestom je podľa navrhnutého písmena z) webové sídlo organizátora krátkodobého trhu s elektrinou.

Navrhovaná úprava § 37 ods. 6 zákona o energetike doplnená o nové písmeno aa) v záujme transparentnosti a maximálnej informovanosti o využívaní nových možností na trhu s elektrinou (agregácia flexibility, zdieľanie elektriny, akumulácia elektriny) ukladá organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou povinnosť zverejňovať na svojom webom sídle v anonymizovanej podobe štatistické údaje týkajúce sa nových možností a ich využívania.

K bodu 145 § 41 ods. 1

Navrhovaná úprava predstavuje adaptáciu slovenskej zákonnej právnej úpravy na priamo uplatniteľnú právnu úpravu Európskej únie. Podľa čl. 7b revidovaného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 však platí, že minimálne na účely poskytovania flexibility a odozvy strany dopytu na trhu musí byť pripustené aj meranie inými spôsobmi, a to vyhradenými meracími zariadeniami. Týmto meracím zariadením sa podľa čl. 2 bod 78 revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/943 rozumie akékoľvek zariadenie spojené so spotrebičom, ktorý zabezpečuje odozvu strany dopytu alebo služby flexibility na trhu s elektrinou alebo prevádzkovateľom sústav, alebo v ňom zabudované.

Môže tak ísť o napr. o meracie systémy integrované do spotrebičov, ktoré nie sú určenými meradlami podľa zákona o metrológii. Zmyslom uvedenej úpravy je umožniť čo najširšiemu spektru odberateľov zúčastňovať sa trhu s flexibilitou a poskytovať odozvu strany dopytu bez toho, aby bola neodôvodnene vyžadovaná inštalácia a prevádzka investične náročnejšieho meracieho zariadenia.

Aby sa zabezpečila adaptácia zákonnej úpravy na uvedenú priamo uplatniteľnú právnu úpravu, je navrhovaná úprava v § 41 ods. 1 zákona o energetike, podľa ktorej sa povinnosť inštalácie určeného meradla na meranie na svorkách zariadenia nevzťahuje na prípady, pri ktorých ide o meranie elektriny na svorkách zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny pripojeného na napäťovú hladinu nízkeho napätia pre vyhodnotenie aktivovanej flexibility podľa osobitného predpisu, teda meranie vyhradeným meracím zariadením podľa čl. 7b revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/943.

S uvedenou úpravou potom súvisí rozšírenie splnomocňovacieho ustanovenia pre Ministerstvo hospodárstva SR, ktoré je povinné stanoviť vyhláškou požiadavky na iné ako určené meradlá alebo meracie systémy na meranie elektriny na vyhodnotenie aktivovanej flexibility podľa § 41 ods. 1 (rozšírenie v § 95 ods. 1 novej písm. q) zákona o energetike). Navrhované rozšírenie splnomocňovacieho ustanovenia je reakciou na čl. 7b ods. 3 revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/943, podľa ktorého majú členské štáty stanoviť pravidlá a požiadavky na validáciu údajov z vyhradených meracích zariadení za účelom kontroly a zabezpečenia kvality a konzistentnosti príslušných údajov a interoperability v súlade s článkami 23 a 24 smernice (EÚ) 2019/944a ďalšími príslušnými právnymi predpismi Únie. Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR stanoví minimálne funkčné a kvalitatívne požiadavky na také vyhradené meracie zariadenia (napr. schopnosť zaznamenávať štvrt' hodinový maximálny výkon, atď.), zatiaľ čo ÚRSO vo vyhláške o Pravidlách trhu s elektrinou stanoví, aké údaje z týchto meraní budú odberatelia vykonávajúci meranie na svorkách zariadenia na výrobu elektriny alebo zariadenia na uskladňovanie elektriny odovzdávať.

K bodu 146 § 46a ods. 1 písm. b) prvý bod

Doplnenie a spresnenie úpravy a podmienok neoprávnenej dodávky elektriny do sústavy (aj bez uzatvorenej alebo v rozpore s uzavretou zmluvou o dodávke elektriny alebo zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny).

K bodom 147 a 148 § 49 ods. 7 písm. g), nové písm. o)

V súlade s čl. 55 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje upraviť frekvencia predkladania desaťročného plánu rozvoja siete a zároveň sa navrhuje zaviesť povinnosť prevádzkovateľa prepravnej siete úzko spolupracovať s prevádzkovateľom vodíkovej prepravnej siete (za predpokladu, že sa nepostupuje podľa § 82m ods. 16).

K bodom 149 až 156 § 53 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a), písm. b), ods. 4, ods. 5, písm. a), písm. b), ods. 7

V súvislosti so zavedením čiastočnej regulácie vodíkoveho hospodárstva sa navrhuje primerane upraviť relevantné ustanovenia týkajúce sa nezávislosti štatutárneho orgánu, členov

štatutárneho orgánu a zamestnancov nezávislého prevádzkovateľa prepravnej siete, tak aby sa najmä zohľadňovala možnosť integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

K bodu 157 § 54 ods. 6

Legislatívno-technická úprava z dôvodu gramatickej chyby v názve právneho predpisu v § 54 ods. 6. a opravy odkazu v § 90 písm. a).

K bodu 158 § 59

Vzhľadom na novú úpravu integrovaného plánovania siete podľa čl. 55 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje úprava ustanovení týkajúcich sa desaťročných plánov rozvoja siete.

Vzhľadom na novú úpravu integrovaného plánovania siete sa v rámci systematiky zákona navrhuje § 59 presunúť ako nový §63a.

K bodu 159 nový § 63a

Vzhľadom na novú úpravu integrovaného plánovania siete podľa čl. 55 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje úprava ustanovení týkajúcich sa desaťročných plánov rozvoja siete.

Vzhľadom na novú úpravu integrovaného plánovania siete sa v rámci systematiky zákona navrhuje § 59 presunúť ako nový §63a.

K bodu 160 § 64 ods. 2 písm. l)

Navrhuje sa doplnenie ďalšieho možného dôvodu prerušenia distribúcie plynu do odberného miesta. Súvisí s aplikačnou praxou a identifikáciou viacerých prípadov, v ktorých bola bez súhlasu prevádzkovateľa distribučnej siete alebo v rozpore s takýmto súhlasom zrealizovaná zmena alebo úprava plynového zariadenia. Realizácia takýchto zmien/úprav bez súhlasu alebo v rozpore so súhlasom prevádzkovateľa distribučnej siete zvyšuje riziko možných únikov plynu a v súvislosti s nimi možnému vzniku mimoriadnych situácií, ktoré môžu mať vplyv na život, zdravie, či majetok osôb.

K bodu 161 § 79 ods. 5

Navrhuje sa úprava na základe skúsenosti z aplikačnej praxe, kde postavenie držiteľa povolenia bolo výrazne ovplyvnené prijatím zákona č. 46/2024 Z. z. účinného od 1. apríla 2024 a to najmä v súvislosti s ustanovením § 142l ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon), ktorým došlo k celoplošnej legalizácii stavieb postavených v období od 1. októbra 1976 do 31. decembra 1989.

Takéto stavby sa v súčasnosti považujú za stavby postavené v súlade s ustanoveniami Stavebného zákona, no boli postavené bez súhlasu držiteľa povolenia alebo v rozpore s takýmto súhlasom. O takejto skutočnosti by mal byť každý budúci vlastník takejto stavby informovaný.

K bodu 162 § 79 nový odsek 8

Navrhovaná úprava vyplýva z potreby riešenia problémov v aplikačnej praxi. Existuje verejný záujem na zabezpečovaní riadneho a bezpečného fungovania distribučnej siete plynovodov na území Slovenskej republiky, a teda musí byť všeobecne záväzným právnym predpisom jednoznačne stanovené, že zhotovenie stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia je možné len na základe súhlasu držiteľa povolenia.

Povinnosť vyžiadať si súhlas so zhotovením stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia sa viaže na stavebníka. V záujme každého stavebníka a budúceho vlastníka stavby by malo byť preverenie si možnosti stavbu zhotoviť, vrátane oboznámenia sa s možnými rizikami spojenými s jej užívaním na mieste, na ktorom má byť stavba zhotovená.

Všeobecná úprava tejto zodpovednosti je obsiahnutá v Občianskom zákonníku, pričom navrhované ustanovenie ju dopĺňa. V prípadoch, kedy bola stavba zhotovená v ochrannom pásme plynárenského zariadenia bez súhlasu držiteľa povolenia alebo v rozpore s týmto súhlasom, resp. boli v ochrannom pásme vykonávané činnosti bez súhlasu držiteľa povolenia alebo v rozpore s ním, nemôže držiteľ povolenia niesť ešte aj zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla.

Navrhovaná úprava súvisí s ustanoveniami inkorporovanými do právneho poriadku SR zákonom č. 46/2024 Z. z., v zmysle ktorého sa mnohé stavby postavené v ochrannom pásme bez súhlasu prevádzkovateľa siete stali stavbami „legálnymi“ a teda nie je možné dosiahnuť ich odstránenie.

K bodu 163 § 80 ods. 4

Navrhuje sa úprava na základe skúsenosti z aplikačnej praxe, kde postavenie držiteľa povolenia bolo výrazne ovplyvnené prijatím zákona č. 46/2024 Z. z. účinného od 1. apríla 2024 a to najmä v súvislosti s ustanovením § 142l ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon), ktorým došlo k celoplošnej legalizácii stavieb postavených v období od 1. októbra 1976 do 31. decembra 1989.

Takéto stavby sa v súčasnosti považujú za stavby postavené v súlade s ustanoveniami Stavebného zákona, no boli postavené bez súhlasu držiteľa povolenia alebo v rozpore s takýmto súhlasom. O takejto skutočnosti by mal byť každý budúci vlastník takejto stavby informovaný.

K bodu 164 § 80 nový odsek 5

Navrhovaná úprava vyplýva z potreby riešenia problémov v aplikačnej praxi. Existuje verejný záujem na zabezpečovaní riadneho a bezpečného fungovania siete plynovodov na území Slovenskej republiky, a teda musí byť všeobecne záväzným právnym predpisom jednoznačne stanovené, že zhotovenie stavby v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia je možné len na základe súhlasu držiteľa povolenia.

Všeobecná úprava tejto zodpovednosti je obsiahnutá v Občianskom zákonníku, pričom navrhované ustanovenie ju dopĺňa. V prípadoch, kedy bola stavba zhotovená v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia bez súhlasu držiteľa povolenia alebo v rozpore s týmto súhlasom, nemôže držiteľ povolenia niesť ešte aj zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla.

Navrhovaná úprava súvisí s ustanoveniami inkorporovanými do právneho poriadku SR zákonom č. 46/2024 Z. z., v zmysle ktorého sa mnohé stavby postavené v ochrannom pásme bez súhlasu držiteľa povolenia stali stavbami „legálnymi“ a teda nie je možné dosiahnuť ich odstránenie.

K bodu 165 nové § 82a až § 82m

K § 82a

V rámci čiastočnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje vymedziť určité nové typy zmlúv na trhu s vodíkom.

K § 82b

Upravujú sa práva a povinnosti prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v nadväznosti na požiadavky energetického balíčka, s prihliadnutím na doterajšiu úpravu práv a povinností prevádzkovateľa prepravnej siete podľa doterajších predpisov, s ohľadom na obdobné princípy regulácie činnosti prevádzkovateľa prepravnej siete a prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v rámci Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

K § 82c

Návrh zákona určuje ITO model ako základný model oddelenia. Vlastnícke oddelenie je možné v prípade rozhodnutia prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete postupovať v súlade s pravidlami upravujúcimi model vlastníckeho oddelenia.

Návrh zákona upravuje pravidlo o právnom oddelení prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, ktoré sa začne aplikovať po uplynutí transpozičnej lehoty energetického balíčka, za predpokladu, že ministerstvo na návrh prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete nerozhodne o výnimke z požiadaviek na právne oddelenie.

Zároveň sa v zmysle smernice vytvára zákonný rámec pre vydanie rozhodnutia ministerstva o udelení výnimky z povinnosti právneho oddelenia. Vydanie rozhodnutia o takejto výnimke je možné v prípade splnenia zákonných predpokladov, ktoré zodpovedajú podmienkam pre udelenie takejto výnimky v zmysle smernice.

Návrh rozsahu práv a povinností prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete vychádza z rozsahu, v akom je potrebné regulovať postavenie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete s ohľadom na čiastočnú transpozíciu energetického balíčka, a skutočnosť, že vodíkové hospodárstva sa nachádza v rozvojovej fáze, v rámci ktorej sa činnosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej činnosti bude sústreďovať na koncepčné činnosti a realizáciu pilotných a rozvojových projektov.

Stanovuje sa všeobecne povinnosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete mať rozhodnutie o certifikácii vydávané úradom podľa zákona o regulácii v sieťových odvetví.

V prípade, že prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete podá návrh na začatie prvého konania o certifikácii v lehote vyžadovanej zákonom o regulácii v sieťových odvetviach, uvedené ustanovenie sa použije až odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu vydaného v konaní o certifikácii.

Podmienky pripojenia do vodíkovej prepravnej siete sa navrhujú upraviť obdobne podmienkam pripojenia do prepravnej siete, a to na základe vyjadrenia prevádzkovateľa vodíkovej distribučnej siete, ktorý plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území. V nadväznosti na vyjadrenie prevádzkovateľa vodíkovej distribučnej siete, ktorý plní úlohy plynárenského dispečingu na vymedzenom území sa navrhuje upraviť predmet tohto vyjadrenia

K § 82d

Návrh zákona upravuje podmienky vlastníckeho oddelenia prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

V súlade s návrhom zákona dochádza k vlastníckemu oddeleniu prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a teda aj k použitiu ustanovení o vlastníckom oddelení prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete iba v prípade, ak sa prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej rozhodne realizovať vlastnícke oddelenie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

Návrh vzhľadom na uvedené vychádza z transpozície článku 60 v spojení s článkom 68 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

Navrhuje sa vymedziť nezávislosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a rozsah podmienok, ktoré musí spĺňať prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete v prípade rozhodnutia o realizovaní vlastníckeho oddelenia prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

K § 82e

V nadväznosti na požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 návrh upravuje otázky súvisiace s právnou formou, organizáciou a riadením nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

Na prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete sa vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka s odchýlkami upravenými v § 82e až § 82l návrhu zákona. Návrh zákona uvádza osobitné náležitosti stanov prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete.

Osobitne sa navrhuje (s ohľadom na procesnú ekonómiu postupu pri certifikácii prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete), aby sa v prípade existencie integrovaného plynárenského a vodíkoveho prevádzkovateľa prepravnej siete splnenie podmienok plynárenského ITO modelu považovalo za splnenie podmienok vodíkoveho ITO modelu. Návrh zákona vymedzuje v záujme vylúčenia pochybností pri niektorých situáciách špecificky, kedy určité úkony alebo rozhodnutia realizované resp. vydané pre účely plynárenského ITO modelu vedú bez ďalšieho zároveň k naplneniu aj požiadaviek vodíkoveho ITO modelu (napr. situácie, pri ktorých sa predchádzajúci súhlas úradu vydaný pre účely plynárenského ITO modelu považuje za vydaný pre účely vodíkoveho ITO modelu). Aj vo vzťahu k ostatným požiadavkám vodíkoveho ITO modelu je v prípade integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete uplatňovať podmienky nezávislosti prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete primerane, s cieľom vyhnúť sa neúčelnému duplicitnému preukazovaniu podmienok, ktoré už integrovaný prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete preukázal v konaní o certifikácii prevádzkovateľa prepravnej siete, resp. ktoré plní na základe právnych požiadaviek týkajúcich sa plynárenského ITO modelu.

K § 82f

V nadväznosti na požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 návrh upravuje postup vymenúvania a odvolávania štatutárneho orgánu resp. členov štatutárneho orgánu.

K § 82g

Návrh upravuje požiadavky na nezávislosť štatutárneho orgánu, členov štatutárneho orgánu a zamestnancov nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

K § 82h

Navrhuje sa stanoviť povinnosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete zriadiť stanovami dozornú komisiu ako osobitný orgán prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete s pôsobnosťou zodpovedajúcou požiadavkám Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788. Pôsobnosť iných orgánov spoločnosti v zmysle Obchodného zákonníka tým nie je dotknutá, ak zákon o energetike neustanovuje inak.

Dozorným orgánom v zmysle smernice nemôže byť pri ITO modeli valné zhromaždenie. Na valnom zhromaždení spoločnosti sa totiž zúčastňujú jej akcionári (resp. zástupcovia akcionárov), na ktorých z vecného hľadiska nemožno vzťahovať požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 na členov dozorného orgánu.

Konkrétne, v zmysle smernice (čl. 66) sa na polovicu mínus jedného člena dozorného orgánu vzťahujú požiadavky čl. 65. Na všetkých členov dozorného orgánu sa navyše vzťahuje čl. 65 ods. 2 druhý pododsek písm. b), podľa ktorého má regulátor právo vetovať predčasné ukončenie funkčného obdobia, ak existujú pochybnosti v súvislosti s dôvodmi tohto predčasného ukončenia.

V prípade integrovaného prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete dozorná komisia zriadená prevádzkovateľom prepravnej siete napĺňa zároveň aj požiadavku na zriadenie dozornej komisie prevádzkovateľom vodíkovej prepravnej siete.

K § 82i a 82j

Navrhované ustanovenie v nadväznosti na požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 vymedzuje povinnosti nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, spolu s pravidlami týkajúcimi sa schopnosti nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete plniť tieto povinnosti s použitím primárne vlastných zdrojov.

Navrhované znenie § 82i ods. 1 písm. h) neustanovuje povinnosť nezávislého prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete zabezpečovať činnosti, ktoré priamo nesúvisia s fungovaním podniku prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, ako napríklad upratovacie služby alebo strážne služby.

Podrobnejšie sa taktiež ustanovujú podmienky, za akých môže prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete a ostatné časti vertikálne integrovaného podniku využívať rovnaké štandardné softvérové riešenia s cieľom zabezpečiť primeranosť aplikácie pravidiel týkajúcich sa

používania rovnakých systémov informačných technológií. Podrobnejšie sú upravené taktiež pravidlá týkajúce sa využívania zariadení informačných technológií s cieľom neznemožniť využívanie štandardných služieb dátových centier poskytovaných tretími stranami, pri ktorých nehrozí riziko porušenia pravidiel informačného oddelenia.

V súlade s účelom smerníc sa taktiež upravuje právo audítora vertikálne integrovaného podniku nahliadnuť do účtovníctva prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v rozsahu potrebnom na overenie konsolidovanej účtovnej závierky; navrhovaná úprava zabezpečuje možnosť účtovnej konsolidácie vertikálne integrovaného podniku za súčasného rešpektovania cieľov sledovaných smernicou.

Návrh zákona pritom vzhľadom na štádium rozvoja trhu s vodíkom v rámci prechodných ustanovení navrhuje uplatňovanie niektorých požiadaviek ITO modelu, ktoré nie sú relevantné pred začatím vykonávania činnosti prepravy vodíka (a teda pred realizáciou investičných projektov, ktoré sú za týmto účelom potrebné), odložiť až na štádium po začatí vykonávania činnosti prepravy vodíka.

K § 82k

V záujme zabezpečiť skutočnú nezávislosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete od ostatných častí vertikálne integrovaného podniku návrh zákona v súlade s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 upravuje podrobné pravidlá zabezpečujúce nezávislé správanie sa prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete. Ustanovenie taktiež v záujme umožnenia účinného sledovania vzťahov medzi prevádzkovateľom vodíkovej prepravnej siete a ostatnými členmi vertikálne integrovaného podniku upravuje povinnosti týkajúce sa poskytovania relevantných údajov a dokumentov úradu.

K § 82l

Návrh ustanovenia obsahuje úpravu otázok súvisiacich s vypracúvaním a monitorovaním programu súladu a postavením osoby povinnej zabezpečiť súlad (tzv. compliance officer) a to v súlade s detailnými požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

K § 82m

V nadväznosti na požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 návrh ustanovenia upravuje postup prípravy, prijímania a monitorovania desaťročného plánu rozvoja vodíkovej prepravnej siete.

Navrhuje sa umožniť, aby sa prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete a prevádzkovateľ prepravnej siete mohli dohodnúť na príprave jedného spoločného desaťročného plánu rozvoja vodíkovej prepravnej siete a rozvoja prepravnej siete.

Taktiež sa navrhuje, aby sa integrovaný prevádzkovateľ vodíkovej prepravnej siete mohol rozhodnúť pripraviť jeden spoločný desaťročný plán rozvoja vodíkovej prepravnej siete a rozvoja prepravnej siete.

V súlade s požiadavkami smernice sa navrhuje zaviesť povinnosť prevádzkovateľov prepravnej siete, distribučnej siete, prenosovej sústavy, distribučnej sústavy, zásobníka, vodíkového

terminálu, zásobníkov vodíka poskytovať a vymieňať si s prevádzkovateľom vodíkovej prepravnej siete všetky informácie týkajúce sa desaťročného plánu rozvoja vodíkovej prepravnej siete.

K bodom 166 a 167 § 87a ods. 1 a 2

Zosúladenie právneho stavu so zmenami nariadenia Rady (EÚ) č. 833/2014 z 31. júla 2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 229, 31.7.2014) v platnom znení, tak aby zákon reflektoval na aktuálne znenie a umožnil aplikáciu zmien tohto nariadenia do praxe a zároveň reflektoval potrebu jeho efektívneho dodržiavania v podmienkach právneho poriadku SR.

K bodu 168 § 88 ods. 1

Ustanovuje sa Hlavný banský úrad ako ďalší orgán výkonu štátnej správy v energetike.

K bodu 169 § 88 ods. 2 písm. n)

Navrhuje sa ustanovenie kompetencie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pre určenie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete v súvislosti s procesom certifikácie takéhoto prevádzkovateľa.

K bodu 170 § 88 ods. 2 písm. ab)

Ministerstvo hospodárstva SR sa určuje ako orgán na stanovenie orientačného národného cieľa v oblasti nefosílnej flexibility podľa čl. 19f Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2024/1747 z 13. júna 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2019/942 a (EÚ) 2019/943, pokiaľ ide o zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v Únii.

K bodom 171 až 173 § 89 ods. 1, ods. 1 písm. a), písm. d)

Navrhuje sa doplnenie, ktorým sa rozšíri pôsobnosť úradu pri vykonávaní dozoru aj na vykonávanie dozoru nad dodržiavaním povinností týkajúcich sa prepravy vodíka. Navrhované rozšírenie analogicky vychádza z doterajšej úpravy pôsobnosti úradu vo vzťahu k plynárenstvu.

K bodom 174 a 175 § 89 ods. 4 a ods. 7

Navrhovaná úprava zabezpečí výkon dozoru vo vybraných objektoch a zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva obrany SR (ďalej len „MO SR“), rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, a objektoch a zariadeniach ozbrojených síl SR vlastnými zamestnancami, ktorých vymenuje minister obrany, čím bude kompetencia vykonávania dozoru ponechaná MO SR tak, ako to ustanovovala predchádzajúca právna úprava.

Uvedeným sa zdôrazňuje potreba uchovávanía citlivých, ako aj utajovaných informácií – objekty a zariadenia MO SR fungujú v režimoch minimálneho sprístupnenia vstupov tretích osôb. Z bezpečnostného hľadiska preto nie je vhodné, aby dozor v rezorte obrany vykonávali štátni zamestnanci iného služobného úradu, ktorých prítomnosť na pracoviskách MO SR môže predstavovať bezpečnostné riziko, ktoré je potrebné čo najviac eliminovať. Zároveň v rezorte

obrany už v súlade s predchádzajúcou úpravou zákona o energetike pôsobia inšpektori energetickej inšpekcie MO SR, ktorí sú vymenovaní do funkcie inšpektorov ministrom obrany.

K bodu 176 § 90 písm. a)

Navrhovaná úprava § 90 písm. a) zákona o energetike súvisí s rozšírením dozoru nad dodržiavaním povinností v oblasti zdieľania elektriny.

Taktiež sa navrhuje doplnenie, ktorým sa rozšíri rozsah pôsobnosti úradu pri vykonávaní kontroly nad dodržiavaním povinností aj na vykonávanie kontroly nad dodržiavaním povinností týkajúcich sa prepravy vodíka. Navrhované rozšírenie analogicky vychádza z pôsobnosti úradu vo vzťahu k plynárenstvu podľa doterajšej úpravy.

K bodom 177 až 181 § 91 ods. 1 písm. a) bod 2, písm. b) bod 2 a 3, ods. 2 písm. a), písm. b)

Navrhuje sa doplnenie, ktorým sa rozšíri katalóg správnych deliktov a rozsah právomoci úradu ukladať za tieto delikty sankcie. Navrhované rozšírenie analogicky vychádza z doterajšej úpravy.

K bodom 182 a 183 § 91 ods. 2 písm. c) a d)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 184 § 91 ods. 2 písm. e)

Navrhovaná úprava zabezpečí vymedzenie skutkových podstát správnych deliktov. V rámci dohľadu pri naplnení skutkovej podstaty deliktu organizátorom zdieľania môže byť postihovaný za porušovanie svojich povinností.

K bodom 185 až 188 § 91 ods. 2 písm. f), g), i), k)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 189 § 91 ods. 3 a ods. 4

Ustanoveniami sa zosúladí úprava štátneho dozoru s úpravou kontroly, ktorú vykonáva úrad podľa zákona o regulácii.

Odsek 3 ustanovuje postup úradu a podmienky pri určovaní výšky pokuty, a to spôsob, čas trvania a následky protiprávneho stavu. Úrad povinne prihliada aj na to, či sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej sa pokuta ukladá, dopustila správneho deliktu opakovane do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

Ustanoveniami sa zosúladí úprava štátneho dozoru s úpravou kontroly, ktorú vykonáva úrad podľa zákona o regulácii.

Odsek 4 ustanovuje objektívnu lehotu päť rokov na začatie konania o uložení pokuty za správny delikt zo strany úradu. Subjektívna lehota na začatie konania je jeden rok.

K bodu 190 § 91 ods. 5 a 6

Z dôvodu zmeny ustanovení o štátnom dozore sa vypúšťajú odseky 5 a 6.

K bodu 191 nový § 91a

Ustanovujú sa podrobnosti týkajúce sa porušenia povinností podľa nariadenia 2024/1787 a ukladania pokút Hlavným banským úradom.

K bodom 192 až 197 § 94 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4

V súvislosti s prepravou vodíka sa navrhuje rozšírenie ustanovenia ukladajúceho povinnosť zachovávať dôvernosť ohľadom dôverných informácií. Navrhované rozšírenie analogicky vychádza z doterajšej úpravy a zodpovedá požiadavkám smernice 2024/1788.

K bodu 198 § 95 ods. 1 písm. a)

Formálno-technická úprava.

K bodom 199 až 202 § 95 ods. 2 písm. c), f), g) k)

V súvislosti s vodíkovým hospodárstvom sa navrhuje primeraná úprava splnomocňovacích ustanovení.

K bodu 203 § 95 ods. 2 písm. r)

Doplňa sa splnomocňovacie ustanovenia pre úrad na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu. Všeobecne záväzný právny predpis bude vypracovaný a predložený do legislatívneho procesu až po prijatí návrhu zákona.

K bodom 204 a 205 § 96 ods. 1 a ods. 6

Formálno-technická úprava.

K bodu 206 nový § 96o až § 96q

V prechodných ustanoveniach sa navrhuje úprava otázok súvisiacich so vznikom oprávnenia na podnikanie v energetike podľa § 4 ods. 1 písm. h) a i), t. j. na prepravu vodíka a na distribúciu vodíka, v prípade držiteľa povolenia na prepravu plynu a držiteľa povolení na distribúciu plynu, ku ktorého distribučnej sieti je pripojených viac ako 100 000 koncových odberateľov plynu, a to v súlade s požiadavkami čl. 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788, ktoré vyžadujú zachovanie nadobudnutých povolení udelených podľa vnútroštátneho práva na výstavbu ako aj prevádzku existujúcich plynovodov a iných sieťových aktív aj po tom, ako plyným nosičom energie prepravovaným v potrubí pre zemný plyn už nebude zemný plyn, ale (čistý) vodík. V tejto súvislosti sa taktiež sa navrhuje riešiť osobitný režim vo vzťahu k technickým predpokladom na vykonávanie príslušných činností.

Vzhľadom na požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje zaviesť dvojfázový režim práv a povinností v súvislosti s prepravou vodíka a (za splnenia určitých podmienok týkajúcich sa povahy príslušnej plynárenskej distribučnej siete) aj distribúciou vodíka.

Prvou fázou je nadobudnutie oprávnenia na podnikanie v energetike podľa § 4 ods. 1 písm. h) resp. i). V súlade s čl. 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 sa navrhuje mechanizmus automatického nadobudnutia oprávnenia na podnikanie v energetike (preprava

vodíka resp. za splnenia určitých podmienok aj distribúcia vodíka) v prípade držiteľa povolenia na prepravu plynu resp. distribúciu plynu.

Samotným nadobudnutím oprávnenia na podnikanie v energetike (preprava vodíka resp. distribúcia vodíka) však nedochádza k plnému uplatneniu práv a povinností súvisiacich s činnosťou prepravou vodíka resp. distribúcia vodíka.

Druhou fázou je oznámenie plánovaného začiatku vykonávania činnosti prepravy vodíka resp. distribúcie vodíka. Toto oznámenie je držiteľ povolenia povinný uskutočniť najneskôr 30 dní pred začiatkom vykonávania činnosti prepravy vodíka resp. distribúcie vodíka. Návrh zákona definuje pojem začiatok vykonávania činnosti prepravy vodíka ako aj distribúcie vodíka.

Až vo fáze po oznámení o začiatku vykonávania činnosti prepravy vodíka resp. distribúcie vodíka dochádza k plnému uplatneniu práv a povinností osoby oprávnenej na podnikanie v energetike (preprava vodíka resp. distribúcia vodíka).

V záujme právnej kontinuity sa taktiež navrhuje zachovanie alebo prechod práv držiteľa povolenia na prepravu plynu resp. distribúciu vodíka podľa § 11, a to (v prípade prepravy vodíka) v závislosti od toho, či dochádza alebo nedochádza k vzniku nového subjektu v režime podľa § 82c až § 82o zákona.

Prechodné ustanovenia riešia aj režim nárokov na primeranú jednorazovú náhradu, ku vzniku ktorých nedochádza pri vzniku oprávnenia a ani pri zmene účelu existujúcej prepravnej siete resp. distribučnej siete.

Prechodné ustanovenia taktiež riešia problematiku zachovania oprávnení k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, a to s cieľom zachovania právnej kontinuity a stability takým spôsobom, že tieto oprávnenia a obmedzenia nie sú dotknuté vznikom oprávnenia na podnikanie energetike a ani zmenou účelu existujúcej prepravnej siete resp. distribučnej siete.

V § 96p sa navrhujú prechodné ustanovenia v záujme úpravy postupu pri prebiehajúcich konaniach, ktoré nie sú právoplatne skončené.

V § 96q sa navrhuje prechodné ustanovenie, ktoré rieši situácie, keď sa v obchodných spoločnostiach už v súčasnosti vodík, často spolu aj s inými technickými plynmi dopravuje, spracúva pre technologické účely, pri ktorých tiež vzniká alebo sa pre ich účely na iných výrobných jednotkách vyrába. Toto platí pre celé spektrum rôznych procesných technických plynov. Tieto riešenia sú už v praxi implementované a funkčné niekoľko dekád. Z tohto dôvodu je vhodné upraviť aby takéto siete a doprava vodíka v rámci výrobných areálov nebola predmetom regulácie upravujúcej komerčnú prepravu a distribúciu vodíka koncovým odberateľom.

Zároveň sa úradu ustanovuje kompetencia rozhodnúť o pokračovaní výnimky pre takýto typ siete v termíne do 30. júna 2027 na základe žiadosti vlastníka takejto geograficky obmedzenej vodíkovej siete.

V novelizačnom bode sa navrhuje doplnenie transpozičnej prílohy o smernice EÚ 2024/1711, 2024/1788 a 2023/2413.

C. Osobitná časť k zákonu o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe

K Čl. II

K bodu 1 a 2 § 38 ods. 1 písm. c), ods. 2

Vo vzťahu k organizačným zmenám v štruktúre obvodných banských úradov v roku 2020 sa rušia nefunkčné obvodné banské úrady v Spišskej Novej Vsi a v Prievidzi.

Stanovuje sa spôsob určenia pôsobnosti obvodných banských úradov v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach pre jednotlivé okresy.

K bodu 3 § 39

Ustanovuje sa Hlavný baný úrad ako príslušný orgán na účely Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1787 z 13. júna 2024 o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/942 (ďalej len „nariadenie 2024/1787“).

V tejto súvislosti sa pre Hlavný baný úrad ustanovujú kompetencie týkajúce sa dozoru nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich z nariadenia 2024/1787, ukladania opatrení týkajúcich sa nápravy nedostatkov ako aj ukladania pokút v prípade porušenia ustanovených povinností.

Navrhuje sa upraviť možnosť pre Hlavný baný úrad poveriť výkonom niektorých kompetencií v oblasti vykonávania hlavného dozoru v súvislosti s emisiami metánu Obvodné banské úrady, aby mohol poveriť v súvislosti so sídlami obvodných banských úradov a umiestnením príslušných zariadení prevádzkovateľov vykonávaním niektorých činností a to najmä v oblasti kontroly na mieste obvodných banských inšpektorov obdobne ako to je v prípade vykonávania hlavného dozoru v zmysle § 40 ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb.

Vo vzťahu k organizačným zmenám v štruktúre obvodných banských úradov v roku 2020 sa pre okresy upravuje pôsobnosť obvodných banských úradov v Bratislave, Banskej Bystrici a v Košiciach. Rušia sa nefunkčné obvodné banské úrady v Spišskej Novej Vsi a v Prievidzi.

K bodu 4 nový § 47j

Doplňa sa prechodné ustanovenie vzhľadom na neskončené konania na zrušených obvodných banských úradoch.

K bodu 5 nový § 48c

Navrhujú sa zrušiť vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré v kontexte novelizovaných ustanovení zákona stratili význam.

D. Osobitná časť k Zákonu o tepelnej energetike

K Čl. III

K bodu 1 § 2 písm. ah)

Zavádza sa nová definícia zmluvy pre nákup tepla alebo chladu v súvislosti s transpozíciou Smernice 2023/2413 ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652

K bodu 2 § 15 ods. 1 písm. d)

V odseku 1 písm. d) sa spresňujú informácie poskytované odberateľovi v súlade so znením Smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala Smernicu (EÚ) 2018/2001.

K bodu 3 § 18 ods. 7 písm. e)

Návrh precizuje doterajšie znenie zákonného ustanovenia.

K bodu 4 § 21

V odseku 3 sa ustanovujú podmienky, za ktorých držiteľ povolenia na rozvod tepla môže odmietnuť odoberať tepla. Pričom platí, že podmienky nemusia byť splnené kumulatívne ale držiteľ povolenia na rozvod tepla môže odmietnuť ak bola splnená aspoň jedna z uvedených podmienok.

V odseku 4 sa ustanovuje povinnosť pre držiteľa povolenia na rozvod tepla, ktorý prevádzkuje systém centralizovaného zásobovania teplom s prepravným výkonom vyšším ako 25 MW za taxatívne vymenovaných podmienok pripojiť do systému centralizovaného zásobovania teplom a odoberať teplo od držiteľa povolenia na výrobu tepla, ktorý vyrába teplo z obnoviteľných zdrojov tepla alebo odpadné teplo. Na rozdiel od navrhovaného odseku 3 v odseku 4 podmienky pripojenia musia byť splnené kumulatívne.

Cieľom navrhovaného ustanovenia je zohľadnenie zvýšeného významu diaľkového vykurovania a chladenia i potrebu orientovať vývoj uvedených sietí na integráciu väčšieho objemu energie z obnoviteľných zdrojov. Z tohto dôvodu je vhodné podporiť prevádzkovateľov systémov diaľkového vykurovania v prepájaní dodávateľov energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla, ktorí sú tretími stranami, k sieťovým systémom diaľkového vykurovania alebo chladenia s výkonom nad 25 MW.

Navrhované ustanovenie je v súlade so znením Smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala Smernicu (EÚ) 2018/2001.

K bodu 5

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 6

Aktualizujú sa pokuty a ich výškový interval, ktoré ukladá úrad za porušenie zákona v rámci štátneho dozoru.

K bodu 7

Ustanovením sa zosúladí úprava štátneho dozoru s úpravou kontroly, ktorú vykonáva úrad podľa zákona o regulácii.

Odsek 2 upravuje postup úradu a podmienky pri určovaní výšky pokuty. Úrad povinne prihliada najmä na spôsob, čas trvania a následky protiprávneho stavu. Úrad zároveň prihliada na to, či sa fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej sa pokuta ukladá, dopustila správneho deliktu opakovane do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

Odsek 3 upravuje postup úradu a podmienky začatia správneho konania o uložení pokuty vrátane určenia objektívnej lehoty a subjektívnej lehoty na začatie konania.

K bodu 8

Ustanovuje sa, že konania o správnych deliktoch začaté a právoplatne neukončené do 30. júna 2025 sa dokončia podľa doterajšej (pôvodnej) úpravy zákona. Navrhovaná úprava o ukladaní pokút za správne delikty sa použije úradom až na konania začaté po účinnosti návrhu zákona.

K bodu 9

Legislatívno-technická úprava.

E. Osobitná časť k Zákonu o podpore OZE

K čl. IV

K bodom 1, 2, 3 a 4 § 2 ods. 1, ods. 3

V súlade so Smernicou (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala Smernicu 2018/2001 v platnom znení sa upravujú niektoré definície a zavádzajú sa nové pojmy ako osmotická energia, priemyselné surovinové drevo a kvapalné a plynné palivo z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu. Upresňuje sa aj pojem elektriny z obnoviteľných zdrojov energie vo vzťahu k výrobe elektriny v prečerpávacej vodnej elektrárni.

K bodu 5 § 2 ods. 4 písm. a) bod 8

Ide o legislatívno-technickú zmenu.

K bodu 6 § 2 ods. 4 písm. d)

Vzhľadom na navrhovanú úpravu novej definície kvapalného a plynného paliva, navrhuje sa vypustiť doterajšia definícia kvapalného a plynného paliva z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

K bodu 7 §2 ods. 4 písm. e)

Na základe aplikačnej praxe, sa z definície bioetyltercbutyléru vypúšťa spresnenie o množstevnom a energetickom podiele obnoviteľnej časti v tomto druhu paliva.

K bodu 8 § 2 ods. 6 písm. m) bod 6

Rozširuje sa definícia obnoviteľného plynu aj o iné plynné palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu ako boli doteraz uvedené. Doterajšia právna úprava definovala obnoviteľný plyn taxatívnym výpočtom, pričom všeobecne sa za plynné palivá z obnoviteľných zdrojov energie nebiologického pôvodu považovali obnoviteľný vodík a obnoviteľný syntetický plyn.

K bodu 9 § 2 ods. 6 písm. r) až v)

Pribudla nová definícia palív z obnoviteľných zdrojov, ktorá vychádza zo znenia čl. 1 ods. 1 písm. f) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023).

Doplnenie definície prvého miesta zhromažďovania v zmysle čl. 2 bodu 12 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2022/996 zo 14. júna 2022 o pravidlách overovania kritérií udržateľnosti a úspor emisií skleníkových plynov a kritérií nízkeho rizika nepriamej zmeny využívania pôdy (Ú. v. EÚ L 168, 27. 6. 2022, s. 1).

Doplnenie definícií auditu prvej strany, auditu druhej strany a auditu vykonaného treťou stranou v zmysle čl. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2022/2448 z 13. decembra 2022

o stanovení prevádzkových usmernení pre dôkazy na preukázanie súladu s kritériami udržateľnosti pre lesnú biomasu stanovenými v článku 29 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 (Ú. V. EÚ L 320, 14. 12. 2022, s. 4).

K bodu 10 § 3 ods. 1 písm. f)

Navrhuje sa rozšíriť spôsob podpory prostredníctvom zmluvy o vyrovnávacom režime, ktorá sa navrhuje upraviť v novom § 3e.

K bodu 11 § 3 ods. 4 písm. b)

V súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2021/1214, pokiaľ ide o hospodárske činnosti v určitých odvetviach energetiky sa navrhuje obmedziť poskytnutie prevádzkovej pomoci iba na projekty, ktoré využívajú iné palivo ako uhlie. Návrh vychádza z notifikačného rozhodnutia Komisie SA.54318 (2020/NN) zo dňa 4.3.2021. Podpora elektriny z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla.

K bodu 12 § 3 ods. 19

Určujú sa časové podmienky uvedenia nového zariadenia do prevádzky, za ktorých sa môže uplatniť podpora doplatkom pre zariadenie vyrábajúce elektrinu vysokoúčinnou kombinovanou výrobou.

K bodu 13 § 3c ods. 4

V súlade s delegovaným nariadením (EÚ) 2021/1214, pokiaľ ide o hospodárske činnosti v určitých odvetviach energetiky sa navrhuje obmedziť poskytnutie prevádzkovej pomoci iba na projekty, ktoré využívajú iné palivo ako uhlie. Návrh vychádza z notifikačného rozhodnutia Komisie SA.54318 (2020/NN) zo dňa 4.3.2021: Podpora elektriny z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla. Ide o legislatívno-technickú úpravu v súvislosti s doplnením niektorých nových ustanovení.

K bodu 14 § 3c ods. 8

Určujú sa časové podmienky uvedenia rekonštruovaného zariadenia do prevádzky, za ktorých sa môže uplatniť podpora doplatkom pre zariadenie vyrábajúce elektrinu vysokoúčinnou kombinovanou výrobou.

K bodu 15 § 3e

Podpora formou zmluvy o vyrovnávacom režime

Navrhovaná úprava predstavuje adaptáciu slovenskej zákonnej právnej úpravy na priamo uplatniteľnú právnu úpravu Európskej únie, konkrétne článok 19d revidovaného Nariadenia (EÚ) 2019/943 upraveného nariadením (EÚ) 2024/1747, podľa ktorého, ak sa členské štáty rozhodnú podporovať investície financované z verejných zdrojov prostredníctvom systémov priamej podpory cien do nových nízkouhlíkových zariadení podľa nariadenia, tieto musia byť štruktúrované ako dvojsmerné rozdielové zmluvy alebo rovnocenné systémy s rovnakými účinkami. Tieto schémy musia okrem záruky výnosov pre výrobcov elektriny z nízkouhlíkových technológií zahŕňať aj obmedzenie hornej hranice trhových výnosov

príslušných výrobcov. Navrhovaná úprava v § 3e upravuje možnosť podpory formou zmluvy o vyrovnávacom režime pre výrobu elektriny z veternej energie, slnečnej energie, geotermálnej energie a vodnej energie s výnimkou elektriny vyrobenej v prečerpávacej vodnej elektrárni. Podpora môže byť pridelená aj na základe výsledkov aukcie vyhlásenej Ministerstvom hospodárstva. Zákon ďalej definuje minimálne náležitosti zmluvy.

K bodu 16 § 4b ods. 1

Na základe aplikačnej praxe sa upravuje pojem výrobca elektriny v lokálnom zdroji.

K bodu 17 § 4c

Zariadenie na využívanie obnoviteľných zdrojov, pripojenie uvedeného zariadenia do sústavy, samotná súvisiaca sústava alebo skladovacie zariadenia predstavujú nadradený verejný záujem a slúžia verejnému zdraviu a bezpečnosti. Ak sa takéto činnosti týkajúce sa projektov zariadení považujú za nadradený verejný záujem, umožňuje sa týmto projektom profitovať zo zjednodušeného environmentálneho posudzovania a zrýchlenia povoľovania nadväzujúceho na uvedené posúdenie.

K bodu 18 § 6 ods. 9

Navrhuje sa ustanoviť, aby na jednotku elektriny, na ktorú bol vydaný kredit, nemohla byť zároveň vydaná záruka pôvodu energie.

K bodu 19 § 8b ods. 19

Dopĺňa sa ustanovenie, ktoré ustanovuje, že za použitú záruku pôvodu na elektrinu sa považuje záruka pôvodu elektriny, ktorá bola vydaná výrobcovi elektriny na vyrobenú alebo spotrebovanú elektrinu v rámci ostatnej vlastnej spotreby. Rovnako za použitú záruku pôvodu elektriny sa považuje záruka pôvodu, ktorá bola spotrebovaná v rámci zdieľania elektriny. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zamedziť dvojitému započítavaniu elektriny z obnoviteľných zdrojov.

K bodu 20 § 14 ods. 1 písm. b)

V súlade s požiadavkou smernice v čl. 23 ods. 1b sa precizuje obsah komplexného posúdenia vykurovania a chladenia s dôrazom na využitie energie z obnoviteľných zdrojov a odpadového tepla v systémoch centralizovaného zásobovania teplom.

K bodu 21 § 14 ods. 1 písm. h)

Z dôvodu zvýšenia transparentnosti a právnej istoty investorov sa navrhuje, aby ministerstvo zverejňovalo na svojom webovom sídle zoznam zariadení, ktorých sa týka podpora podľa § 3c ods. 4, a to v súlade s príslušnými rozhodnutiami v oblasti štátnej pomoci, najmä notifikačným rozhodnutím Komisie SA.54318 (2020/NN) zo dňa 4.3.2021: Podpora elektriny z vysoko účinnej kombinovanej výroby elektriny a tepla.

K bodu 22 § 14 ods. 2

Dopĺňa sa kompetencia pre ministerstvo v zmysle článku 9 ods. 1a. smernice (EÚ) 2023/2413 pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov.

K bodu 23 § 14 ods. 11 až 17

V navrhovaných ustanoveniach § 14 ods. sa ustanovuje povinnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zverejniť na webovej stránke informácie o nákladovo efektívnych opatreniach a finančných nástrojoch pre zlepšenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Predmetné ustanovenie predstavuje transpozíciu Smernice (EÚ) 2023/2413, ktorou sa revidovala Smernica (EÚ) 2018/2001. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky zabezpečí, aby podiel obnoviteľného paliva nebiologického pôvodu používaného na účely koncovkej energie a neenergetické účely do roku 2030 predstavoval aspoň 42 % vodíka používaného na účely koncovkej energie a neenergetické účely v priemysle 60 % vodíka do roku 2035. Zároveň sa ustanovuje, že spôsob výpočtu Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky upraví vo všeobecne záväznom právnom predpise. Ustanovuje sa kompetencia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky určovať výnimky z kaskádového využívania biomasy a povinnosť neodkladne ju zverejniť na svojom webovom sídle. Z transpozície smernice vyplýva aj povinnosť informovať Európsku komisiu najviac raz ročne o týchto výnimkách. Dáva sa kompetencia ministerstvu zabezpečiť zisťovanie údajov o zavádzaní výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie na účel určenia potenciálu výroby elektriny a identifikovať oblasti vhodné na výstavbu zariadení s cieľom splnenia národného príspevku. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky určuje aj akceleračné zóny pre obnoviteľné zdroje energie ako podmnožinu týchto oblastí. Tieto akceleračné zóny sú obzvlášť vhodné na účely rozvoja projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov s rozlíšením podľa druhu technológie, a zavedenie konkrétneho druhu obnoviteľného zdroja energie by nemalo mať podľa očakávaní významný vplyv na životné prostredie

K bodu 24 a 25 § 14a ods. 1 písm. a) a písm. b)

Na základe smernice (EÚ) 2023/2413 je členským štátom EÚ v sektore dopravy uložený cieľ využívania obnoviteľných zdrojov energie v doprave vo výške 29 %-ného podielu energie z obnoviteľných zdrojov na konečnej energetickej spotrebe v odvetví dopravy, alebo zníženie intenzity skleníkových plynov o minimálne 14,5 % do roku 2030 v porovnaní so základným scenárom stanoveným v článku 27 ods. 1 písm. b).

Navrhuje sa stanovenie nových referenčných hodnôt pre motorovú naftu, motorový benzín, stlačený zemný plyn a skvapalnený zemný plyn pri uvádzaní týchto pohonných látok na trh na roky 2027 až 2030 v súlade so stanovenou trajektóriou v aktualizovanom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021-2030.

K bodu 26 § 14a ods. 3 písm. a)

Na základe aplikačnej praxe sa zavádza oslobodenie od plnenia povinnosti primiešavať do motorovej nafty minimálny objemový podiel metylesterov mastných kyselín, pre motorovú naftu, ktorá je 100 percentným biopalivom, ako napr. HVO100 a B100.

K bodu 27 § 14a ods. 3 písm. a)

Na základe aplikačnej praxe, sa z ustanovenia týkajúceho sa povinného primiešavania bioetanolu do motorového benzínu vypúšťa spresnenie o množstevnom a energetickom podiele obnoviteľnej časti v bioetyltercbutyléteri.

K bodu 28 § 14a ods. 4 písm. c)

Úprava textu vychádza z aplikačnej praxe, kedy je potrebné predmetnú správu zároveň aj doručiť príslušnému orgánu.

K bodu 29 § 14a ods. 4 písm. d)

Ukladá sa povinnosť podávať ministerstvu ročnú správu o plnení referenčných hodnôt, z dôvodu zavedenia možnosti plnenia referenčných hodnôt prostredníctvom kreditov z obnoviteľnej elektriny použitej na nabíjanie vozidiel a prostredníctvom spoločných správ. Správa bude obsahovať údaje potrebné na preukázanie plnenia referenčných hodnôt.

K bodu 30 § 14a ods. 6

Legislatívno-technická zmena vyplývajúca z aplikačnej praxe, ktorou sa spresňuje, že výnimka ustanovená odsekom 6 sa vzťahuje aj na povinnosti podľa §14a ods. 10 a §14f ods. 2.

K bodu 31 § 14a ods. 9

V odseku 9 sa stanovujú pravidlá započítavania udržateľných pohonných látok na účely plnenia referenčnej hodnoty pre motorovú naftu, motorový benzín ako aj pre stlačený zemný plyn a skvapalnený zemný plyn a z toho dôvodu je odkaz na písm. a) odseku 1 paragrafu 14 nadbytočný.

K bodom 32 až 35 § 14a ods. 9 písm. a) až d)

Ide legislatívno-technickú zmenu. V písmene d) sa v súlade so smernicou (EÚ) 2023/2413 dopĺňa možnosť použitia kvapalných a plyných palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu ak boli použité aj ako medziprodukty na výrobu biopalív za podmienok stanovených smernicou.

Navrhuje sa zvýšenie maximálneho možného príspevku biopalív a plyných palív z biomasy na plnenie referenčných hodnôt stanovených v § 14a ods. 1, pokiaľ boli vyrobené z potravinárskych a krmovinárskych plodín ako aj zo surovín podľa prílohy č. 1 časti B. Výška stanoveného maximálneho príspevku je pred jeho dvojitým započítaním na plnenie referenčných hodnôt podľa § 14a ods. 1.

K bodu 36 § 14a ods. 9 písm. e)

V súlade so znením smernice EÚ 2023/2413 sa navrhuje rozšíriť existujúcu možnosť plnenia referenčnej hodnoty stanovenej v § 14a ods. 1 aj o palivá s obsahom recyklovaného uhlíka, ktoré boli spoločne spracované v rafinérii s fosílnymi palivami.

K bodu 37 § 14a ods. 9 písm. g) a h)

Znenie písmena g) je znenie písmena d) z pôvodného odseku 10, ktorý bol nahradený. Spresňuje sa, že obnoviteľným plynom deklarovaným zárukami pôvodu je možné plniť len referenčnú hodnotu stanovenú pre plyné pohonné látky v § 14 ods. 1 písm. b). Dopĺňa sa nové písmeno h), ide o rozšírenie možnosti plnenia referenčnej hodnoty prostredníctvom určitých druhov udržateľných pohonných látok dodaných do leteckej a námornej dopravy, pričom sa ich energetický podiel započítava viacnásobne.

K bodu 38 § 14a ods. 9 písm. i)

V súvislosti so zavedením mechanizmu kreditov vydávaných na elektrinu z obnoviteľných zdrojov využívanú v doprave a možnosti ich uplatnenia pri plnení referenčných hodnôt sa dopĺňa nové písmeno i), ide o rozšírenie možnosti plnenia referenčnej hodnoty prostredníctvom uplatnenia kreditov v súlade s § 14cb. Energetický obsah kreditov sa na účely plnenia referenčnej hodnoty podľa § 14a ods. 1 započítava dvojnásobne.

K bodu 39 § 14a ods. 10

Pôvodný odsek 10 sa nahrádza novým odsekom, ktorým sa v súlade so smernicou (EÚ) 2023/2413 zavádza povinnosť uvádzať na trh pohonné látky s minimálnym obsahom palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v roku 2030 na úrovni pol percenta. Na plnenie referenčných hodnôt podľa § 14a ods. 1 sa energetický obsah palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu započítava dvojnásobne na základe znenia § 14a ods. 9 písm. d).

K bodu 40 § 14a ods. 11

V odseku 11 sa určujú nové referenčné hodnoty pri uvádzaní stlačeného zemného plynu a skvapalneného zemného plynu na trh na roky 2027 až 2030 v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2023/2413. Výška stanovených referenčných hodnôt je pred ich dvojitém započítaním na plnenie referenčných hodnôt podľa § 14a ods. 1.

K bodu 41 a 42 § 14a ods. 12 až 14

V súlade so smernicou (EÚ) 2023/2413 sa zavádza možnosť pre ministerstvo, navýšiť maximálny príspevok biopalív a plyných palív z biomasy podľa prílohy č. 1 časti B. ustanovený v § 14a ods. 9 písm. b) a to prostredníctvom všeobecne záväzného právneho predpisu, konkrétne vyhlášky č. 373/2011 Z. z.

Pôvodné znenie odsekov 12 až 14 sa vypúšťa z dôvodu, že požadované údaje subjekty vkladajú aj do elektronickej evidencie palív v doprave.

K bodu 43 § 14b ods. 6

Text vychádza zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023)., pričom metodika je súčasťou vykonávacieho právneho predpisu a tiež vychádza zo znenia smernice, preto nie je možné použiť inú metodiku, než ako umožňuje smernica.

K bodu 44 § 14b ods. 7

Text vychádza zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023). Ak sú potvrdenia o udržateľnosti

vydávané vnútroštátnymi alebo dobrovoľnými certifikačnými systémami uznanými Európskou komisiu, nie je možné požadovať poskytnutie ďalších dôkazov.

K bodu 45 § 14b ods. 8

Text vychádza zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023)., v ktorej sa uvádza, že dodržať určité kritériá pre lesnú biomasu možno pomocou auditu prvej alebo druhej strany. Kritériá budú špecifikované vo vykonávacom právnom predpise.

K bodu 46 vypustenie § 14c

V nadväznosti na vypustenie článku 7a smernice 98/70/ES sa vypúšťa celý § 14c z dôvodu jeho neaktuálnosti. Povinnosti uložené týmto paragrafom zanikajú.

K bodu 47 § 14c

V navrhovanom znení § 14c sa v rámci podpory využívania elektromobility a celkovej dekarbonizácie sektora dopravy do právnej úpravy navrhuje ustanoviť mechanizmus kreditov vydávaných na elektrinu z obnoviteľných zdrojov využívanú v doprave. Návrhom sa transponujú požiadavky uvedené v článku 25 ods. 4 smernice (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala smernicu (EÚ) 2018/2001. Navrhuje sa, aby kredity boli vydávané na množstvo elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré bolo v bilančnom období vyrobené v zariadení na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov, pripojeným v odbernom alebo odovzdávacom mieste v ktorom je súčasne pripojená nabíjacia stanica, alebo na množstvo elektriny z obnoviteľných zdrojov energie odobraté zo sústavy, na ktoré bola použitá záruka pôvodu energie podľa § 8a, najviac však v rozsahu celkového množstva elektriny odobranej elektriny v tejto nabíjacej stanici pre nabíjanie elektrických vozidiel v bilančnom období. Za bilančné obdobie sa považuje obdobie jedného kalendárneho mesiaca. Navrhujú sa obsahové náležitosti kreditu. Vzhľadom na doterajšiu právnu úpravu kompetencií organizátora krátkodobého trhu s elektrinou sa ďalej navrhuje, aby evidenciu kreditov a súvisiace obchodovanie s kreditmi medzi účastníkmi trhu viedol a spravoval organizátor krátkodobého trhu s elektrinou. V odseku 6 sa ustanovuje okruh osôb, ktoré môžu byť držiteľom účtu. Navrhuje sa, aby kredity boli vydávané na každú 1 kWh elektriny.

K bodu 48 § 14ca až § 14cc

V navrhovanom znení § 14ca sa navrhuje, aby kredity boli vydávané v elektronickej podobe organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou ako prevádzkovateľom evidencie kreditov pre účely plnenia referenčných hodnôt pri uvádzaní pohonných látok na trh. V odseku 2 sa navrhuje upraviť povinnosť registrácie nabíjacej stanice v systéme organizátora krátkodobého trhu s elektrinou spôsobom ustanoveným v prevádzkovom poriadku organizátora krátkodobého trhu s elektrinou. Ustanovujú sa povinnosti týkajúce sa inštalácií podružných meradiel nabíjacích staníc vrátane povinností týkajúcich sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy, distribučnej sústavy a organizátora krátkodobého trhu ohľadne evidovania, vyhodnotenia a overovania potrebných dát.

V novom znení § 14cb sa navrhuje doplniť ustanovenie upravujúce podmienky uplatnenia kreditov. V odseku 1 sa navrhuje, aby kredity boli platné do 30. apríla roku nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý je možné kredit uplatniť na plnenie referenčných hodnôt. Množstvo kreditov na účte právnickej alebo fyzickej osoby ktorá uvádza na trh pohonné látky, a na ktorú sa vzťahuje povinnosť plnenia referenčných hodnôt sa k 1. máju uplatní na plnenie povinnosti referenčných hodnôt za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka. Informácie o množstve uplatnených kreditov zasiela Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou ministerstvu do 15 dní od uplatnenia kreditov. V odseku 5 sa navrhuje povinnosť organizátorovi krátkodobého trhu s elektrinou zrušiť kredity ak k ich vydaniu došlo na základe neúplných alebo nepravdivých informácií. Ďalej sa navrhuje, aby organizátor krátkodobého trhu s elektrinou evidoval zrušenie kreditov buď uplatnením kreditov, alebo skončením platnosti kreditov.

V navrhovanom znení § 14cc sa navrhuje možnosť prevodu časti plnenia referenčných hodnôt medzi právnickými osobami alebo fyzickými osobami mimo kreditného systému podľa § 14c pre bioplyny a biokvapaliny formou spoločných správ. Na energiu prevedenú v súlade s ustanoveniami § 14cc sa uplatňujú príslušné multiplikátory rovnako ako v prípade priameho dodania paliva na trh.

K bodu 49 a 50 § 14d ods. 12 písm. i) a ods. 14 písm. i)

Ak odborne spôsobilé osoby vykonávajú svoju činnosť, nie je dôvod na to, aby kontrolu nevykonali, preto sa daná možnosť v texte vypúšťa.

K bodu 51 § 14e písm. e)

V nadväznosti na to, že článok 7a smernice 98/70/ES sa vypúšťa, vypúšťa sa celý § 14c z dôvodu jeho neaktuálnosti. Povinnosti uložené týmto paragrafom zanikajú a preto nie je dôvod, aby SHMÚ vykonávalo dohľad nad dodávateľmi elektriny využívanej v cestných vozidlách. Zasielanie ročnej správy podľa § 14c SHMÚ už neplatí, preto týmito údajmi už nebude disponovať.

K bodu 52 § 14e písm. f) až i)

V nadväznosti na to, že článok 7a smernice 98/70/ES sa vypúšťa, vypúšťa sa celý § 14c z dôvodu jeho neaktuálnosti. Povinnosti uložené týmto paragrafom zanikajú a preto nebude mať ministerstvo údaje o pohonných látkach iných ako biopalivá a dodávanej energii, ktoré by archivovalo. Zároveň nebude mať k dispozícii údaje o projektoch znižovania emisií skleníkových plynov v predvýrobnej fáze, nebude viac potrebný formulár ročnej správy, ani evidencia zaslaných jednotiek znižovania emisií skleníkových plynov v predvýrobnej fáze.

Ďalej de o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s prečíslovaním písmen.

K bodu 53 a 54 § 14ea písm. c), f) a g)

V nadväznosti na to, že článok 7a smernice 98/70/ES sa vypúšťa, vypúšťa sa celý § 14c z dôvodu jeho neaktuálnosti. Povinnosti uložené týmto paragrafom zanikajú. Z tohto dôvodu nebude mať SHMÚ k dispozícii ročnej správy, nemusí kontrolovať subjekty, ktorým vyplývali povinnosti z § 14c a nemusí oznamovať predmetné údaje Európskej komisii.

Ďalej de o legislatívno-technickú úpravu súvisiacu s prečíslovaním písmen.

K bodu 55 § 14ea písm. f)

Text vyplýva z aplikačnej praxe, kedy môže SHMÚ poskytovať údaje aj svojmu nadriadenému orgánu.

K bodu 56 § 14ea písm. k) a l)

Text vyplýva zo znenia smernice. SHMÚ ako hlavný aktér v rámci komunikácie s Európskou komisiou, ktorá je zriaďovateľom databázy Únie, zabezpečuje prístup do databázy aj iným užívateľom a zároveň zabezpečuje, aby údaje zadávané do databázy Únie boli presné a úplné.

K bodu 57 § 14f ods. 1

Ide o legislatívno-technickú úpravu vyplývajúcu zo zmeny prílohy č.1.

K bodu 58 § 14f ods. 2 písm. g) až i)

V odseku 2 sa určujú nové referenčné hodnoty pri uvádzaní motorovej nafty a motorového benzínu na trh na roky 2027 až 2030 v súlade s požiadavkami smernice (EÚ) 2023/2413. Výška stanovených referenčných hodnôt je pred ich dvojitém započítaním na plnenie referenčných hodnôt podľa § 14a ods. 1.

K bodu 59 § 14g ods. 1

Vypúšťa sa referencia na osoby, ktoré uvádzajú na trh pohonné látky. Pôvodné ustanovenie je zmätočné, nakoľko do elektronickej evidencie palív v doprave uvádzajú údaje o transakciách všetky hospodárske subjekty podľa odseku 2 až do okamihu uvedenia na trh.

K bodu 60 § 14g ods. 2

Text vychádza z aplikačnej praxe, kedy bolo potrebné precizovať, že všetky hospodárske subjekty zapojené do životného cyklu od okamihu výroby alebo dovozu udržateľnej pohonnej látky sú povinné vkladať údaje do elektronickej evidencie palív a nejedná sa len o subjekt, ktorý ju uvedie na trh.

Ďalej sa precizuje uvedenie dátumu transakcie.

K bodu 61 § 14g ods. 8

Text zosúladzuje znenie odseku so znením § 14a ods. 4 písm. c), kedy je termín na zaslanie hlásenia do 40 dní.

K bodu 62 § 14ga

Text vyplýva zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023). Zároveň v čase aktualizácie legislatívneho predpisu nie je na základe hodnotenia expertov z iných členských krajín a ani hospodárskych subjektov databáza Únie plne funkčná a vyskytuje sa v nej množstvo nevyriešených praktických situácií. Kvôli potrebe zachovania a získavania údajov od

hospodárskych subjektov sa upúšťa od povinnosti vkladať údaje do elektronickej evidencie palív v doprave až vtedy, keď sa vyriešia všetky podstatné funkcionality v databáze Únie.

K bodu 63 § 14h

Text vyplýva zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023) a rozšírenia definícií.

K bodu 64 § 14h ods. 1

Text vyplýva zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023).

K bodu 65 § 14h ods. 4

Dopĺňa sa povinnosť, podľa ktorej výroba biopalív, biokvapalín a palív z lesnej biomasy vypěstovanej na území Slovenskej republiky musí byť v súlade so záväzkami a cieľmi, ktoré sú stanovené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018) v platnom znení. Navrhovaná právna úprava vychádza z požiadaviek, ktoré sú upravené v Smernici (EÚ) 2023/2413, ktorá revidovala Smernicu (EÚ) 2018/2413.

K bodu 66 § 14h ods. 10 písm. c) a d)

Ide o aktualizáciu a rozšírenie kritérií trvalej udržateľnosti pre lesnú biomasu v súlade s čl. 29 ods. 6 písm. b) bodov iii) a iv) smernice (EÚ) 2018/2001 (ktorá bola zmenená smernicou (EÚ) 2023/2413).

K bodu 67 § 14h ods. 15

Text vyplýva z aplikačnej praxe a zo znenia smernice. Európska komisia už zriadila databázu Únie. Vzhľadom na viaceré technické špecifikácie databázy nebude prepojená s elektronickej evidenciou palív v doprave tak, aby sa údaje mohli posielat' smerom do databázy Únie, preto budú subjekty povinné vkladať údaje priamo do databázy Únie. Povinnosť vkladať údaje do elektronickej evidencie palív v doprave zanikne od momentu, kedy sa pozitívne vyhodnotí funkčnosť databázy Únie.

Ďalej ide o legislatívno-technickú úpravu z dôvodu prečíslovania odsekov.

K bodu 68 § 14h ods. 16 až 18

Text vyplýva zo znenia smernice.

K bodu 69 § 14i ods. 4

Vypustenie textu vyplýva zo znenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (Ú. v. EÚ L 2413, 31. 10. 2023) aj aplikačnej praxe. Vypúšťa sa možnosť preukazovať plnenie kritérií vyhlásením pestovateľa alebo dodávateľa biomasy. Ide o čestné vyhlásenie, ktoré nepodlieha povinným, nezávislým a transparentným auditom, ktoré smernica vyžaduje.

Ďalej ide o legislatívno-technickú úpravu vyplývajúcu z prečíslovania odsekov.

K bodu 70 § 14j

Z dôvodu potreby transpozície smernice sa ustanovuje zosúladenie politiky v oblasti energie z biomasy so zásadou kaskádového využívania biomasy. Cieľom uvedenej zásady je dosiahnuť efektívne využívanie zdrojov pri využívaní biomasy tým, že sa vždy, keď je to možné, uprednostní materiálové využívanie biomasy pred jej energetickým využívaním, čím sa zvýši množstvo biomasy dostupnej v rámci systému. Cieľom takéhoto zosúladenia je zabezpečiť spravodlivý prístup na trhy so surovinami z biomasy s vysokou pridanou hodnotou. Ustanovujú sa aj výnimky v zmysle smernice. Je potrebné uviesť, že prevádzková podpora elektriny podľa tohto zákona nebola od jej začiatku v roku 2009 zameraná len na osamotenú výrobu elektriny z biomasy, ale vždy spojená s kombinovanou výrobou elektriny a tepla, resp. s vysokoúčinnou kombinovanou výrobou elektriny a tepla. Uvedené ustanovenie bude aplikovateľné aj na investičnú podporu v zmysle nastavenia termínu.

K bodu 71 § 15a ods. 1

Upravuje sa, že Slovenská obchodná inšpekcia vykonáva dozor nad celým § 14a ods. 4, § 14a ods. 10 a vypúšťajú sa správne delikty a prislúchajúce pokuty súvisiace s vypustením pôvodného § 14c.

K bodu 72 § 16 ods. 1 písm. t)

Ustanovuje sa správny delikt porušenia povinnosti plniť referenčnú hodnotu pokročilých udržateľných pohonných látok v roku 2030 prostredníctvom palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a to v minimálnej výške pol percentuálneho bodu stanovenej referenčnej hodnoty na rok 2030.

K bodu 73 § 16 ods. 1 písm. v)

Správne delikty sa rozširujú na povinnosti v celom odseku 14.

K bodu 74 § 16 ods. 1 písm. ab)

Text vyplýva z aplikačnej praxe. Vypúšťa sa správny delikty a prislúchajúce pokuty súvisiace s vypustením § 14a ods. 13.

K bodu 75 § 16 ods. 1 písm. ac)

Text vyplýva z aplikačnej praxe a z pridania nového § 14ga, z ktorého vyplývajú povinnosti pre hospodárske subjekty. Vypúšťa sa správny delikty a prislúchajúce pokuty súvisiace s vypustením § 14a ods. 14.

K bodu 76 § 16 ods. 1 písm. ae)

Navrhovaná zmena vyplýva z aplikačnej praxe.

K bodu 77 § 16 ods. 1 písm. af)

Ustanovuje sa správny delikt porušenia povinnosti zasielať ministerstvu ročnú správu o plnení referenčných hodnôt pri uvádzaní pohonných látok na trh.

K bodu 78 § 16 ods. 3 písm. b)

Rozširujú sa pokuty za správny delikt vyplývajúci z nesplnenia povinnosti podať ročnú správu o plnení referenčných hodnôt pri uvádzaní pohonných látok na trh.

K bodu 79 § 16 ods. 3 písm. d)

Stanovuje sa výpočet pokuty za nesplnenie povinnosti uvádzať na trh palivá z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

K bodu 80 § 16 ods. 3 písm. e)

Upravuje sa výška pokuty, ktorú ukladá Slovenská obchodná inšpekcia za neplnenie zákonom stanovených referenčných hodnôt pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave. Výška pokuty je upravená diferencovaným spôsobom, čiže subjektom, ktoré plnia cieľ podľa § 14a ods. 1 vo vyššej miere, bude v prípade nesplnenia povinnosti podľa § 14a ods. 1 uložená nižšia pokuta za nedodaný MJ obnoviteľnej energie, ako subjektu, ktorý cieľ plní v nižšej miere alebo neplní vôbec. Takýto spôsob ukladania pokút odráža výšku nákladov potrebných na plnenie cieľa podľa § 14a ods. 1, keďže náklady na nákup obnoviteľných zdrojov energie sú finančne oveľa náročnejšie ako sú náklady na nákup fosílnych palív.

K bodu 81 § 16 ods. 5 a 6

Ustanovením sa zosúladí úprava štátneho dozoru s úpravou kontroly, ktorú vykonáva úrad podľa zákona o regulácii ako aj postupy úradu a Slovenskej obchodnej inšpekcie.

V odseku 5 sa navrhuje zmena objektívnej lehoty z troch rokov na päť rokov na začatie konania o uložení pokuty za porušenie zákona zo strany úradu a Slovenskej obchodnej inšpekcie. Subjektívna lehota na uloženie začatie konania je jeden rok. Za deň, keď orgán dozoru zistil spáchanie správneho deliktu, sa považuje deň spísania inšpekčného záznamu alebo protokolu so zaznamenaným nedostatkom.

V odseku 6 sa ustanovuje postup úradu a Slovenskej obchodnej inšpekcie a podmienky pri určovaní výšky pokuty, a to spôsob, čas trvania a následky protiprávneho stavu. Úrad a Slovenská obchodná inšpekcia povinne prihliadajú aj na to, či sa fyzická osoba alebo

právnická osoba, ktorej sa pokuta ukladá, dopustila správneho deliktu opakovane do troch rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty.

K bodu 82 § 18o

Navrhuje sa doplnenie prechodných ustanovení zákona. Text vyplýva z aplikačnej praxe.

Vzhľadom na rozširujúci sa okruh palív, ktoré pokrýva smernica, zvyšovanie nárokov na certifikačné subjekty, audity a praktické následky, ktoré vyvoláva samostatný systém odbornej spôsobilosti na účely overovania výpočtu emisií skleníkových plynov, sa upúšťa od rôznych možností dokazovania plnenia kritérií trvalej udržateľnosti.

Keďže požiadavky na ich kontrolu sú unifikované, nie je efektívne vytvárať samostatný systém na úrovni SR. Uvedené požiadavky vedú subjekty preukazovať pomocou vnútroštátnych alebo dobrovoľných certifikačných systémov uznaných Európskou komisiou. Využívanie týchto systémov zároveň subjektom automaticky zaručí vzájomné uznávanie potvrdení, ktoré sa pod týmito systémami vydajú. Zoznam týchto systémov zverejňuje Európska komisia na svojom webovom sídle, pričom pod vnútroštátnymi certifikačnými systémami sa rozumejú certifikačné systémy, ktoré vytvorili národné autority štátov a uznala ich Európska komisia v súlade so smernicou.

Ustanovuje sa, že konania o správnych deliktoch začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2025 sa dokončia podľa doterajšej (pôvodnej) úpravy zákona. Navrhovaná úprava o ukladaní pokút za správne delikty sa použije úradom a Slovenskou obchodnou inšpekciou až na konania začaté po účinnosti návrhu zákona.

K bodu 83 § 19b ods. 1

Pôvodný text odseku 1 sa upravil v nadväznosti na nahradenie § 14c, text smernice a novú definíciu “palivá z obnoviteľných zdrojov”. Vypúšťa sa možnosť existencie viacerých metodík na účely overovania výpočtu emisií uznaných Slovenskou republikou.

Pribudli ustanovenia v súvislosti s údajmi, ktoré sa majú posielat’ v rámci dodávateľského reťazca, a ktoré vyplývajú z vykonávacieho nariadenia 2022/996.

K bodu 84 Príloha č. 1

Príloha č. 1 sa rozdeľuje na dve časti. Časť A. obsahuje suroviny na výrobu pokročilých biopalív a plyných palív z biomasy a mení sa názov z dôvodu zosúladenia s príslušnými ustanoveniami zákona. Zároveň sa časť A. prílohy č. 1 dopĺňa v súlade s Delegovanou smernicou (EÚ) 2024/1405, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu.

Dopĺňa sa nová časť B., v súlade s Delegovanou smernicou (EÚ) 2024/1405, ktorou sa mení príloha IX k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o doplnenie surovín na výrobu biopalív a bioplynu, a ktorá obsahuje suroviny na výrobu biopalív a plyných palív z biomasy, ktorých energetický obsah sa do referenčnej hodnoty započítava dvojnásobne, je však obmedzený. Derivátmi podľa bodu 4 časti B. prílohy č. 1 sú látky odvodené z komunálnych odpadových vôd, okrem kalu z kanalizácie a čistiarní odpadových vôd, ktorý je súčasťou časti A. prílohy č.1.

K bodu 85 Príloha č. 2

Doplnenie transponovaných predpisov do zoznamu preberaných právne záväzných aktov Európskej únie.

F. Osobitná časť k ZoR

K Čl. V

K bodu 1 § 1 písm. c)

Upresňuje sa definícia regulovaného subjektu, ktorej znenie vyplynulo z praxe. Doplnenie definície súvisí s výkonom správy vodných tokov podľa § 48 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

K bodu 2 § 1 písm. d)

V rámci čiastočnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 týkajúcej sa prioritne úpravy certifikácie prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete a s tým súvisiacich otázok sa navrhuje rozšíriť predmet úpravy zákona o pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s vodíkom.

K bodu 3 až 5 § 2 písm. a) nový piaty bod, písm. b), písm. c) nový deviaty a desiaty bod

Navrhuje sa rozšírenie vymedzenia niektorých existujúcich pojmov s ohľadom na čiastočnú transpozíciu Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788 a súvisiacu právnu úpravu niektorých pravidiel pre fungovanie vnútorného trhu s vodíkom.

K bodu 6 § 2 písm. o)

Legislatívno-technická úprava z dôvodu legislatívnej chyby. V platnom a účinnom znení zákona o regulácii je uvedený zlý odkaz na splnomocňovacie ustanovenie.

K bodom 7 a 8 § 4 ods. 6 písm. a), písm. c)

V súvislosti so zavedením čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa navrhujú primerané úpravy pôsobnosti úradu.

K bodu 9 § 9 ods. 1 písm. b) piaty bod

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti so zavedením čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva.

K bodu 10 § 9 ods. 1 písm. b) šiesty bod

Navrhuje sa rozšíriť pôsobnosť ÚRSO v rámci vykonávania dohľadu nad dodržiavaním povinností týkajúcej sa osoby, ktorá vykonáva činnosť jednotnej platformy na prideľovanie

prenosových kapacít podľa čl. 9 Nariadenia (EÚ) 2019/943 revidovaného nariadením (EÚ) 2024/1747.

K bodom 11, 13 až 15 § 9 ods. 1 písm. b) siedmy bod, písm. c) druhý bod, nový deviaty bod, písm. d)

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti so zavedením čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva.

K bodu 12 § 9 ods. 1 písm. b) bod 12

Navrhuje sa doplnenie pôsobnosti úradu o vykonávanie štátneho dozoru nad dodržiavaním povinností osôb, ktorý vykonáva úrad podľa osobitných predpisov uvedených v poznámke pod čiarou k odkazu 13c.

K bodu 16 § 9 ods. 1 písm. q), r) a s)

Navrhovaná úprava § 9 ods. 1 zákona o regulácii v sieťových odvetviach doplnená o nové písmeno q) je transpozíciou článku 15a ods. 4 písm. d) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorej majú členské štáty zabezpečiť, aby koncoví odberatelia mali prístup k nezáväzným vzorovým zmluvám so spravodlivými a transparentnými podmienkami zmlúv o zdieľaní elektriny. Predkladateľ navrhuje, aby vzorové zmluvy, ktorých predmetom je zdieľanie elektriny spracovával v rámci svojich právomocí stanovených týmto zákonom ÚRSO a zverejnil ich na svojom webovom sídle.

V súvislosti so zavedením čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva sa dopĺňa nové písmeno r), ide o legislatívno-technické úpravy.

Úrad ďalej podľa písmena s) posudzuje potrebu obstarávania produktu zníženia spotreby elektriny v špičkách.

K bodu 17 § 9 ods. 3 písm. b)

Úprava ustanovenia v nadväznosti na súlad so zákonom č. 251/2012 Z. z.

K bodu 18 § 9 ods. 3 písm. i)

Doplnená pôsobnosť úradu vypracovať podmienky účasti vo výberovom konaní podľa § 3e zákona č. 309/2009 Z. z.

K bodu 19 § 9 ods. 7

Ustanovením sa zosúladí pôsobnosť úradu z dozoru na dohľad v oblasti ochrany spotrebiteľa podľa zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

K bodom 20 a 21 § 9a ods. 4 písm. a), písm. b)

Navrhované úpravy reflektujú návrh zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva.

K bodu 22 § 10 písm. a) štvrtý bod

Doplňa sa pôsobnosť úradu určovať hodnoty ekonomických parametrov a technických parametrov potrebných na účely vykonávania cenovej regulácie. Potreba prijatia ustanovenia vyplynula z prijímania efektívnejších a modernejších regulačných vzorcov obsahujúcich množstvo parametrov a hodnôt, ktoré sa následne okrem cien zohľadňujú v cenových rozhodnutiach.

K bodu 23 § 10 písm. c) druhý bod

Navrhované úpravy reflektujú návrh zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva.

K bodu 24 § 10 písm. c) šiesty bod

Čl. 11 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/944 v znení smernice (EÚ) 2024/1711, po novom ukladá regulačným orgánom členských štátov monitorovať vývoj trhu a posudzovať riziká, ktoré môžu priniesť nové produkty a služby, a riešiť zneužívajúce praktiky, ako aj prijímať primerané opatrenia v prípade, že sa v súlade s článkom 12 ods. 3 zistia neprípustné stornovacie poplatky. Z uvedeného dôvodu sa navrhuje upraviť § 10 písm. c) bod 6 zákona o regulácii a rozširuje sa rozsah monitorovacích právomocí ÚRSO. Po novom tak ÚRSO bude popri uplatňovaní zmlúv o dodávke elektriny s dynamickou cenou elektriny monitorovať rovnako aj uplatňovanie zmlúv o dodávke elektriny a zmlúv o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú na trhu s elektrinou a riziká spojené s dohodnutím takých zmlúv pre koncových odberateľov elektriny a vypracovávať správu o výsledku sledovania vývoja trhu aj so zmluvami o dodávke elektriny a zmluvami o združenej dodávke elektriny s pevnou cenou na dobu určitú.

Ustanovenie o možnosti regulačného orgánu prijímať primerané opatrenia v prípade, že sa v súlade s článkom 12 ods. 3 zistia neprípustné stornovacie poplatky, bude v slovenskej právnej úprave irelevantné, pretože výška zmluvných pokút, ktoré sú dodávateľia elektriny a plynu oprávnení dojednávať s odberateľmi v domácnosti, je určená priamo zákonom.

K bodu 25 § 10 písm. c) pätnásty bod

Navrhovaná úprava § 10 písm. c) bod 15 zákona o regulácii predstavuje transpozíciu revidovaného znenia čl. 59 ods. 1 písm. z) smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej smernicou (EÚ) 2024/1711, podľa ktorého má byť regulačný orgán členského štátu vybavený právomocou sledovať, ako sa odstraňujú neodôvodnené prekážky a neopodstatnené obmedzenia týkajúce sa vývoja, spotreby elektriny vyrobenej z vlastných zdrojov, zdieľania energie, spoločenstva pre obnoviteľné zdroje a občianskych energetických spoločenstiev, okrem iného v súvislosti s prekážkami a obmedzeniami brániacimi pripojeniu flexibilnej distribuovanej výroby energie v primeranej lehote v súlade s čl. článok 58 písm. d). Pretože doterajší čl. 59 ods. 1 písm. z) smernice (EÚ) 2019/944 bol do slovenského právneho poriadku transponovaný práve prostredníctvom § 10 písm. c) bod 15 zákona o regulácii, navrhuje sa aj revidované znenie, v ktorom pribudlo najmä monitorovanie odstraňovania nedôvodných prekážok pre zdieľanie elektriny prostredníctvom rozšírenia súčasného ustanovenia § 10 písm. c) bod 15 zákona o regulácii.

K bodu 26 § 10 písm. f) desiaty bod

Navrhované úpravy reflektujú návrh zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva.

K bodu 27 § 10 písm. f) dvadsiaty prvý bod

Prijatím zákona č. 363/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony úrad od 01.12.2022 nevydáva potvrdenia o pôvode biometánu.

K bodu 28 § 10 písm. f) dvadsiaty druhý bod

Doplnenie povinnosti úradu vypracovávať vzorové zmluvy, ktorých predmetom je zdieľanie elektriny a zmluvy, ktorých predmetom je zabezpečenie zdieľania elektriny.

K bodu 29 § 10 písm. p)

Navrhované doplnenie predstavuje adaptáciu zákona o regulácii na čl. 7a revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/944, upravujúci produkt pre zníženie spotreby v čase špičky. Tento produkt sa uplatní pre prípad vyhlásenia krízy cien elektriny na regionálnej úrovni alebo na úrovni celej EÚ (v súlade s čl. 66a smernice (EÚ) 2019/944, v znení smernice (EÚ) 2024/1711), kedy môžu členské štáty požiadať prevádzkovateľov sústav aby ponúkli obstaranie produktov pre zníženie spotreby v čase špičky za účelom dosiahnutia zníženia dopytu po elektrine v čase špičky. Toto obstarávanie je obmedzené na dobu stanovenú vo vykonávacom rozhodnutí prijatom podľa článku 66a ods. 1 smernice (EÚ) 2019/944, zmenenej a doplnenej (EÚ) 2024/1711.

Právna úprava produktu pre zníženie spotreby v čase špičky je v celom rozsahu upravená v čl. 7a revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/944, až na určenie vnútroštátneho orgánu, ktorý má byť vecne príslušný na požiadanie (teda vecne na uloženie) prevádzkovateľa prenosovej sústavy na prípravu a návrh podmienok produktu na zníženie spotreby v čase špičky. Pretože ide o problematiku patriacu do zaistenia cenovej regulácie, resp. intervencie do trhu s elektrinou ako takého, navrhuje sa, aby vecne príslušným orgánom pre túto oblasť bol ÚRSO. Súčasne by ale mal byť ÚRSO daný priestor pre správne uváženie, či je potrebné produkt pre zníženie spotreby v čase špičky vyžadovať, aby bol splnený jeho účel a zmysel.

Preto sa navrhuje stanoviť, že popri samotnej právomoci uložiť prevádzkovateľovi prenosovej sústavy úlohu, bude ÚRSO príslušné na posudzovanie samotnej potreby obstarávania produktu zníženia spotreby elektriny v čase špičky podľa osobitného predpisu, teda podľa revidovaného nariadenia (EÚ) 2019/944.

K bodom 30 až 41 a 43 § 13 ods. 1 písm. i) druhý bod, tretí bod, štvrtý bod, piaty bod, šiesty bod, písm. j) prvý bod, druhý bod, tretí bod, písm. k), ods. 2 písm. a), písm. g), písm. h), písm. j)

Navrhované úpravy reflektujú návrh zavedenia čiastočnej regulácie vodíkového hospodárstva v súlade s požiadavkami smernice týkajúcimi sa pôsobnosti národných regulačných úradov.

K bodu 42 § 13 ods. 2 písm. i)

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti s doplnením nového odseku 5 v § 29.

K bodu 44 § 13 ods. 2 písm. m)

Ustanovením sa rozširuje okruh doterajších prevádzkovateľov o prevádzkovateľa distribučnej sústavy a prevádzkovateľa distribučnej siete, pre ktorých môže úrad schvaľovať podmienky alebo metodiky pre prístup do cezhraničnej infraštruktúry podľa sieťových predpisov Európskej únie. Ustanovenie vyplynulo z úpravy sieťových predpisov (nariadení) a praxe úradu.

K bodu 45 § 13 ods. 3 písm. a)

Prijatím zákona č. 363/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony úrad od 01.12.2022 nevydáva potvrdenia o pôvode biometánu.

K bodu 46 § 14 ods. 7

Ustanovením sa dopĺňa povinnosť regulovaného subjektu prvýkrát predložiť úradu návrh ceny na zvyšok regulačného obdobia na schválenie do 15 dní aj od začiatku výkonu správy vodných tokov. Ustanovenie vyplynulo z doplnenia definície regulovaného subjektu v § 1 písm. c).

K bodu 47 § 14 ods. 11

Precizujú sa obsahové náležitosti cenového rozhodnutia, ktoré obsahuje okrem cien, podmienok ich uplatnia aj hodnoty ekonomických parametrov a technických parametrov. Potreba precizovania ustanovenia § 14 ods. 11 vyplynula z prijímania efektívnejších a modernejších regulačných vzorcov obsahujúcich množstvo parametrov a hodnôt, ktoré sa následne okrem cien zohľadňujú v cenových rozhodnutiach.

K bodu 48 § 15 ods. 6

V nadväznosti na navrhované znenie prechodných ustanovení v rámci predkladanej novely zákona o energetike sa navrhuje, aby bola povinnosť prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete predložiť úradu návrh prevádzkového poriadku na schválenie viazaná na moment plánového začiatku vykonávania činnosti prepravy vodíka, keďže úprava prevádzkového poriadku v období pred začatím činnosti prepravy vodíka nie je účelná.

K bodu 49 § 15 ods. 9

Ustanovuje sa ďalší dôvod na zastavenie konania o vecnej regulácii v prípade vydávania, zmeny alebo zrušenia povolenia, a to okrem dôvodov podľa § 30 ods. 1 správneho poriadku úrad rozhodnutím zastaví konanie aj vtedy, ak odpadol dôvod konania začatého na návrh účastníka konania (žiadateľa o povolenie alebo držiteľa povolenia). Potreba prijatia ustanovenia vyplynula z praxe úradu pri vykonávaní konania o vecnej regulácii pri vydávaní, zmene a zrušovaní povolení. Úprava obsahovo zodpovedá § 17 ods. 5 zákona o regulácii.

K bodom 50 až 53 § 16a ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 6

Navrhuje sa úprava vyhlásenej krízovej situácie v súvislosti s transpozíciou ustanovenia čl. 66a ods. 6 a 7 Smernice 944/2019 v platnom znení.

K bodu 54 § 17 ods. 2 písm. k)

Ustanovuje sa ďalší dôvod na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia v prípade, že agentúra o to požiada alebo to vyplýva z rozhodnutia agentúry.

K bodom 55 až 63 § 25 – nadpis, § 25 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6, ods. 7

Navrhuje sa rozšíriť ustanovenia o certifikácii o ustanovenia o certifikácii prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete. Konceptne zostáva proces certifikácie zachovaný v súlade s požiadavkami nového energetického balíčka v plynárenstve.

K bodom 64 až 74 § 26 ods. 1 písm. a), písm. b) prvý bod, druhý bod, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 6, ods. 7, ods. 9, ods. 10, ods. 11

Navrhuje sa primerane rozšíriť ustanovenia týkajúce sa konania o certifikácii o ustanovenia týkajúce sa konania o certifikácii prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete. Konceptne zostáva proces certifikácie zachovaný.

V odseku 4 sa navrhuje rozčleniť proces týkajúci sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy a proces týkajúci sa prepravnej siete a vodíkovej siete, a to z dôvodu odlišnej lehoty (100 pracovných dní) v zmysle čl. 71 ods. 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1788.

K bodu 75 § 27 ods. 1

Navrhuje sa rozšírenie existujúcej úpravy v súvislosti s návrhom na vydanie rozhodnutia o certifikácii osobou, ktorá má zámer prevádzkovať vodíkovú prepravnú sieť. Zároveň sa navrhuje zaviesť osobitná úprava v súvislosti s prevádzkovateľom vodíkovej prepravnej siete, ktorý je oprávneným na prepravu vodíka v zmysle prechodného ustanovenia, ktorého návrh je súčasťou návrhu na zmenu zákona o energetike (navrhovaný § 96o zákona o energetike). Podľa návrhu na zmenu zákona o energetike (navrhovaný § 96o zákona o energetike) sa podmienka právoplatného rozhodnutia úradu o udelení certifikácie podľa § 7 ods. 3 zákona o energetike neaplikuje v prípade subjektu, ktorý už je oprávnený na prepravu vodíka z titulu, že ide o držiteľa povolenia na prepravu plynu podľa doterajších predpisov. Obdobné pravidlo platilo aj pri certifikácii prevádzkovateľa prenosovej sústavy resp. prevádzkovateľa prepravnej siete, kedy sa toto pravidlo neaplikovalo na osoby, ktoré už boli držiteľmi povolenia na prenos elektriny resp. prepravu plynu.

K bodom 76 až 83 § 28 – nadpis, § 28 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, ods. 6, ods. 7, ods. 8, ods. 9, ods. 10

Ustanovenia o certifikácii sa navrhujú rozšíriť o ustanovenia o certifikácii prevádzkovateľa vodíkovej prepravnej siete, nad ktorým vykonáva kontrolu osoba alebo osoby z tretieho štátu. Konceptne zostáva proces certifikácie zachovaný, pričom dochádza k zavedeniu posudzovania určitých osobitných aspektov v nadväznosti na požiadavky nového energetického balíčka.

K bodu 84 § 29 ods. 2

Doplnený odsek 2 ustanovuje, že prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, ktorý je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, nie je povinný predložiť úradu na schválenie

zmluvu o poskytovaní služieb, ak ide o zákazku podľa ods. 4 písm. f) alebo g), je však v tomto prípade povinný predložiť úradu zmluvu uzatvorenú na takúto zákazku do 15 dní po jej uzavretí.

K bodu 85 a 86 § 29 ods. 4 písm. f) a g) a nový odsek 5

Doplnenie výnimiek kedy regulovaný subjekt, ktorý vykonáva regulovanú činnosť a je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, nie je povinný vyhlásiť obchodnú verejnú súťaž.

K bodu 87 a 88 § 29 ods. 10 a ods. 11

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti s doplnením nového odseku 5 v § 29.

K bodu 89 § 36 ods. 1 písm. aa)

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti s doplnením nového odseku 5 v § 29.

K bodu 90 § 36 ods. 2 písm. a)

V súvislosti so zavedením vodíkoveho hospodárstva sa navrhuje primeraná úprava ustanovení o správnych deliktoch.

K bodu 91 § 38 ods. 1 písm. a)

Ustanovenia o riešení sporov sa navrhujú rozšíriť o ustanovenia o rozhodovaní sporov medzi nezávislým prevádzkovateľom vodíkovej siete a vlastníkom vodíkovej prepravnej siete. Zároveň sa navrhuje upresnenie v súvislosti s rozhodovaním sporov medzi nezávislým prevádzkovateľom siete a vlastníkom prepravnej siete.

K bodu 92 § 40 ods. 4 písm. an)

Navrhuje sa doplnenie existujúceho splnomocňovacieho ustanovenia pre vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Všeobecne záväzný právny predpis resp. jeho zmeny bude vypracovaný a predložený do legislatívneho procesu až po prijatí návrhu zákona.

K bodu 93 § 45f ods. 1

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti s doplnením nového odseku 5 v § 29.

K bodu 94 § 45f ods. 2

Legislatívno-technické úpravy v súvislosti s doplnením nového odseku 5 v § 29.

K bodu 95 Príloha

V novelizačnom bode sa navrhuje doplnenie transpozičnej prílohy o smernice EÚ 2024/1711 a 2024/1788.

G. Osobitná časť k zákonu o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR

K čl. VI

K bodu 1 § 2 písm. n)

V nadväznosti na záväzky Slovenskej republiky, ktoré jej vyplývajú zo smernice č. 2003/87/ES v platnom znení vo vzťahu k využívaniu prostriedkov modernizačného fondu sa zavádza osobitný proces poskytovania finančných prostriedkov z modernizačného fondu v prostredí ministerstva hospodárstva, a to na právnom základe poskytovania dotácií podľa tohto zákona.

K bodu 2 § 13g až 13j

Vzhľadom k tomu, že finančné prostriedky poskytované z modernizačného fondu sa považujú za zdroje EÚ, postupy ich poskytovania v plnej miere rešpektujú pravidlá vyplývajúce z práva EÚ, ako aj pravidlá, ktoré sa pre vykonanie článku 10d smernice č. 2003/87/ES v platnom znení prijali v rámci slovenského právneho poriadku, osobitne prostredníctvom zák. č. 414/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Finančné prostriedky z modernizačného fondu sa poskytujú na základe zmluvy, pričom uzavretiu zmluvy predchádza konanie o žiadosti predloženej žiadateľom o tieto finančné prostriedky na základe vyhlásenej výzvy. Ak sú splnené stanovené podmienky, k uzavretiu zmluvy môže dôjsť aj priamo, bez potreby vyhlásenia výzvy a následného predloženia žiadosti (§ 13 j ods. 2).

Výzva, ktorú pripravuje a vyhlasuje ministerstvo, predstavuje základný dokument, v ktorom sú stanovené podmienky oprávnenosti pre získanie finančných prostriedkov z modernizačného fondu, konkretizované v § 13h ods. 2 a 3, ako aj tomu zodpovedajúce procesné postupy. Na základe vyhlásenej výzvy sa podávajú žiadosti, o ktorých koná ministerstvo, pričom zisťuje, či obsah podaných žiadostí spĺňa vo výzve stanovené podmienky oprávnenosti, konkrétne, či je splnené vecné zameranie podpory, či sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu, ktorým je vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 2020/1001 a či boli splnené podmienky poskytnutia prostriedkov z modernizačného fondu. Konanie ministerstva je osobitným druhom správneho konania, ktoré sa riadi týmto zákonom a je vyňaté spod režimu správneho poriadku, okrem vymedzených ustanovení (§13g ods. 3). Ak sa v priebehu konania o žiadosti zistí nedostatok brániaci v pokračovaní konania, ministerstvo vyzve žiadateľa na jeho odstránenie v lehote nie kratšej ako 7 dní. Za odstránenie nedostatku sa pritom považuje aj podanie vysvetlenia, vrátane podpornej dokumentácie alebo obdobný úkon žiadateľa, bez ohľadu na to, či došlo k doplneniu alebo úprave podanej žiadosti. Výsledkom konania ministerstva je rozhodnutie. Osobitným prvkom, ktorý je nutné v plnej miere rešpektovať vzhľadom na previazanosť so zák. č. 414/2012 Z. z. v znení neskorších predpisov, osobitne v rozsahu jeho § 18 ods. 15 až 17, je povinný predchádzajúci súhlas Komisie pre modernizačný fond udelený žiadostiam, ktoré podľa výsledkov konania ministerstva splnili podmienky na priznanie finančných prostriedkov z modernizačného fondu a ktoré boli Komisii pre modernizačný fond odporúčané na schválenie. Až na základe udeleného súhlasu Komisiou pre modernizačný fond ministerstvo vydá pre rozhodnutie o schválení vo vzťahu k tým žiadostiam, ktoré splnili všetky vo výzve stanovené podmienky. Ak podmienky oprávnenosti stanovené ministerstvom vo výzve (§13h ods. 7)

splnené neboli, ministerstvo vydá rozhodnutie o neschválení. Ak konanie nie je možné dokončiť (§ 13h ods. 9 písm. d), ministerstvo vydá rozhodnutie o zastavení konania. Rozhodnutie o zastavení konania ministerstvo vydá aj vtedy, ak síce bola žiadosť predložená Komisii pre modernizačný fond, ale súhlas s jej schválením nebol Komisiou pre modernizačný fond udelený. Osobitným druhom rozhodnutia je rozhodnutie o neschválení z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, ktoré sa vydáva vtedy, keď v čase vydania rozhodnutia ministerstvo nedisponovalo na danej výzve dostatočným objemom finančných prostriedkov, hoci žiadosť splnila všetky vo výzve stanovené podmienky. Pre takýto prípad zákon upravuje osobitný postup zmeny takto vydaného rozhodnutia, ak dôjde k dodatočnému navýšeniu finančných prostriedkov na danej výzve a sú splnené aj ďalšie stanovené podmienky (§ 13i ods. 9).

Voči rozhodnutiu ministerstva je možné podať riadny opravný prostriedok, ktorým sú písomné námietky. Písomné námietky možno podať voči každému rozhodnutiu ministerstva okrem prípadu, ak bola žiadosť schválená tak, ako bola podaná a okrem niektorých rozhodnutí o zastavení konania majúci čistý procesný charakter (§13i ods. 1). Námietky sa podávajú voči neprávoplatnému rozhodnutiu ministerstva. Zákon upravuje autoremedúru (§13i ods. 4), ako aj spôsoby rozhodnutia ministra hospodárstva, ak mu boli námietky postúpené ministerstvom na rozhodnutie. Minister hospodárstva môže na základe podaných námietok napadnuté rozhodnutie potvrdiť, ak vyhodnotí námietky ako neopodstatnené, v opačnom prípade môže napadnuté rozhodnutie zmeniť, prípadne zrušiť. V prípade zrušenia napadnutého rozhodnutia sa vec vracia ministerstvu na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom ministerstvo je viazané jeho právnym názorom (§13i ods. 6). S výnimkou zrušovacieho rozhodnutia ministra hospodárstva sú všetky jeho rozhodnutia vydané pri konaní o námietkach preskúmateľné súdom.

Právoplatné rozhodnutie ministerstva môže minister hospodárstva preskúmať z vlastného podnetu. Z preskúmania sú vylúčené rozhodnutia ministerstva, voči ktorým boli podané námietky. Preskúmacie rozhodnutie sa začína oznámením žiadateľovi o začatí konania o preskúmaní rozhodnutia. Možné spôsoby rozhodnutia ministra v rámci tohto mimoriadneho prieskumného konania sú uvedené v § 13i ods. 8.

Podrobnosti týkajúce sa samotného poskytnutia finančných prostriedkov z modernizačného fondu sú uvedené v § 13j a vo všeobecných ustanoveniach v § 1g. Týkajú sa uzavretia zmluvy podľa § 269 Obchodného zákonníka, oblastí jej úpravy, ako aj niektorých špecifických ustanovení ohľadne zákazu dvojitého financovania, využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov a vykonávania kontroly.

Zmluva sa uzatvára so žiadateľom, ktorý podal na základe vyhlásenej výzvy žiadosť, ktorá splnila vo výzve stanovené podmienky a bolo mu následne vydané rozhodnutie o schválení (vrátane splnenia podmienky súhlasu Komisie pre modernizačný fond). Zmluva sa taktiež uzatvára priamo, teda bez konania o žiadosti, so subjektom označeným ako budúci prijímateľ podľa § 13j ods. 2, ak z investičného návrhu potvrdeného Európskou investičnou bankou alebo odporúčaného na financovanie investičným výborom podľa vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2020/1001 vyplývajú konkrétne parametre potvrdeného alebo odporúčaného projektu (vrátane projektu predloženého v rámci schémy definovanej v čl. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2020/1001) v stanovenom rozsahu (13j ods. 2). Miera podrobnosti viažuca sa

k splneniu jednotlivých parametrov vyplýva z vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 2020/1001 a k nemu poskytnutých usmernení zo strany Európskej komisie, Európskej investičnej banky alebo investičného výboru.

Práva a povinnosti zmluvných strán, teda ministerstva ako poskytovateľa na jednej strane a na druhej strane prijímateľa finančných prostriedkov z modernizačného fondu, sú dohodnuté v zmluve. Prijímateľom sa stáva žiadateľ alebo budúci prijímateľ podľa § 13j ods. 2 nadobudnutím účinnosti zmluvy. Týmto momentom prijímateľ nadobúda právny nárok na poskytnutie finančných prostriedkov z modernizačného fondu, avšak finančné prostriedky sú prijímateľovi poskytnuté len vtedy, ak sú splnené podmienky dohodnuté v zmluve, vrátane všetkých podmienok oprávnenosti financovania projektu vyplývajúce z výzvy, ak nejde o priame zazmluvnenie.

K bodu 3 Príloha č. 4

V novelizačnom bode sa navrhuje doplnenie transpozičnej prílohy o smernice EÚ 2003/87/ES, nakoľko ide o čiastočnú transpozíciu.

H. Osobitná časť k Zákonu o ARS

K Čl. VII

Ustanovuje sa príslušnosť ÚRSO na alternatívne riešenie sporov týkajúcich sa zmlúv, ktorých predmetom je zdieľanie elektriny.